

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 29 листопада 2024 р. № 1369
Київ

Деякі питання Політики державної власності

Відповідно до [пункту 17⁴](#) частини другої статті 5 та [статті 11⁶](#) Закону України “Про управління об’єктами державної власності” Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити такі, що додаються:

Політику державної власності;

Політику винагороди керівників державних унітарних підприємств та голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;

Політику винагороди членів наглядових рад державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;

Державну дивідендну політику.

2. Установити, що:

1) до визначення за результатами дослідження рівня винагород керівників суб’єктів господарювання недержавної форми власності ліміту винагороди керівників державних унітарних підприємств та голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, відповідно до якого здійснюється розрахунок винагороди керівників державних унітарних підприємств та голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, а також розрахунок винагороди членів наглядових рад державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, але не пізніше 31 грудня 2025 р. визначення винагороди:

керівників державних унітарних підприємств та голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 1999 р. [№ 859](#) “Про умови і розміри оплати праці керівників підприємств,

заснованих на державній, комунальній власності, та об'єднань державних підприємств” (Офіційний вісник України, 1999 р., № 21, ст. 957) з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 5 лютого 2020 р. № 141 “Питання умов і розмірів оплати праці керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 22, ст. 803);

голів виконавчих органів акціонерних товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій належать державі, річний розмір чистого (консолідованого) прибутку яких за результатами фінансово-господарської діяльності, відображеними у консолідованій річній фінансовій звітності, підтвердженій незалежним суб'єктом аудиторської діяльності, перевищує 1,5 млрд. гривень, у яких відповідно до [Закону України](#) “Про акціонерні товариства” створено наглядові ради, більшість членів яких становлять незалежні члени наглядової ради, здійснюється наглядовою радою таких товариств відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 1999 р. № 859 “Про умови і розміри оплати праці керівників підприємств, заснованих на державній, комунальній власності, та об'єднань державних підприємств”. На період дії правового режиму воєнного стану загальний річний розмір винагороди не може перевищувати загального розміру винагороди, виплаченої такій посадовій особі за останні 12 календарних місяців з урахуванням фактично відпрацьованого часу;

членів наглядових рад державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, здійснюється відповідно до [Порядку визначення умов оплати послуг та компенсації витрат членів наглядових рад державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій \(часток\) належать державі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 липня 2017 р. № 668](#) (Офіційний вісник України, 2017 р., № 73, ст. 2246).

Положення цього підпункту та нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, зазначених у цьому підпункті, не поширюються на винагороду керівників банків, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій належать державі, яка визначається відповідно до вимог [Закону України](#) “Про банки і банківську діяльність” та вимог, установлених Національним банком;

2) перший щорічний агрегований звіт про ефективність управління державними підприємствами, господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі (крім банків), складається Міністерством економіки разом з Міністерством фінансів за поданням суб'єктів управління об'єктами державної власності та подається Кабінетові Міністрів України до 1 липня 2026 р. за результатами фінансово-господарської діяльності державних підприємств/господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у 2025 році;

3) положення [Державної дивідендної політики](#), затвердженої цією постановою, щодо визначення розміру частини чистого прибутку (доходу), що відраховується до державного бюджету, застосовуються до результатів фінансово-господарської діяльності державних унітарних підприємств починаючи з I кварталу 2025 року.

3. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з **переліком**, що додається.

4. Міністерству економіки за поданням суб'єктів управління об'єктами державної власності до 31 грудня 2024 р. забезпечити здійснення розподілу (сортування) державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі (крім банків), за категоріями, передбаченими **Політикою державної власності**, затвердженою цією постановою.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 25

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 29 листопада 2024 р. № 1369

ПОЛІТИКА ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ

Розділ I. Загальні положення

1. Ця Політика державної власності (далі - Політика власності) визначає обґрунтування та цілі залишення в державній власності державних унітарних підприємств та корпоративних прав держави у статутному капіталі господарських товариств, загальні принципи, засади управління державними унітарними підприємствами та господарськими товариствами, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, та розроблена з метою:

1) забезпечення національних економічних інтересів і національної безпеки України, економічного зростання, сталого розвитку, соціального розвитку України, ефективного функціонування державного сектору економіки;

2) визначення способів та єдиної стратегії реалізації прав держави як власника щодо державних унітарних підприємств та корпоративних прав держави у статутному капіталі господарських товариств, оптимізації їх портфеля, зокрема шляхом визначення підходів до виявлення державних унітарних підприємств та корпоративних прав держави у статутному капіталі господарських товариств, які підлягають приватизації або ліквідації;

3) забезпечення сталого та професійного управління державними унітарними підприємствами та господарськими товариствами, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, підвищення їх вартості в довгостроковій перспективі;

4) систематизації правового регулювання у сфері управління державними унітарними підприємствами та господарськими товариствами, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, визначення напрямів для вдосконалення відповідного правового регулювання;

5) систематизації та покращення практик корпоративного управління в державних унітарних підприємствах та господарських товариствах, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, згідно з принципами та рекомендаціями з корпоративного врядування та управління підприємствами державної форми власності, схваленими Організацією економічного співробітництва та розвитку (далі - ОЕСР);

6) визначення особливостей управління державними унітарними підприємствами та господарськими товариствами, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави;

7) підвищення ефективності діяльності, прозорості та підзвітності державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких є

корпоративні права держави, забезпечення кращого їх доступу до фінансування та ринків капіталу;

8) впровадження в державних унітарних підприємствах та господарських товариствах, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, стандартів відповідального ведення бізнесу, включаючи рекомендації для багатонаціональних підприємств щодо відповідального ведення бізнесу та щодо доброчесності та запобігання корупції на підприємствах державної форми власності, схвалених ОЕСР, а також Керівні принципи ООН з питань бізнесу та прав людини;

9) забезпечення балансу інтересів акціонерів (учасників) господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, а також захисту прав інвесторів та кредиторів державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави;

10) забезпечення захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та запобігання обмеженню конкуренції внаслідок реалізації державою своїх прав як власника чи внаслідок провадження державними унітарними підприємствами та господарськими товариствами, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, своєї діяльності.

2. Терміни, що вживаються у цій Політиці власності, мають таке значення:

1) вищий орган управління підприємства (товариства) - уповноважений орган управління державного унітарного підприємства, загальні збори акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави, акціонерне товариство “Українська оборонна промисловість”;

2) голова виконавчого органу господарського товариства - голова колегіального виконавчого органу господарського товариства або особа, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу господарського товариства;

3) дочірнє підприємство - підприємство, господарське товариство, у статутному капіталі якого державному унітарному підприємству або господарському товариству, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, належить частка в розмірі більше 50 відсотків статутного капіталу;

4) EBITDA - сума фінансового результату від операційної діяльності (прибуток / збиток) та амортизації;

5) загальні збори - загальні збори акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави;

6) законодавство про державну допомогу - [Закон України](#) “Про державну допомогу суб’єктам господарювання”;

7) корпоративні права держави - корпоративні права (акції, частки) держави у статутному капіталі господарського товариства незалежно від їх розміру (кількості);

8) лист очікувань - лист очікувань власника, що містить коротко- та середньострокові фінансові, операційні і нефінансові цілі діяльності державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;

9) підприємство - державне унітарне підприємство;

10) спеціальний обов'язок - обов'язок, який покладається на окремих суб'єктів господарювання на підставі та в порядку, що передбачені законодавством, з метою забезпечення загального економічного інтересу в певній галузі та/або інтересів громадян, суспільства і держави, включаючи задоволення потреб у доступі до найважливіших товарів, робіт, послуг, який не можуть забезпечити суб'єкти господарювання в умовах конкуренції;

11) суб'єкт управління - суб'єкт управління об'єктами державної власності, який здійснює функції з управління підприємством, корпоративними правами держави у статутному капіталі господарського товариства;

12) товариство з контрольною часткою держави - господарське товариство, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;

13) товариство з корпоративними правами держави - господарське товариство, у статутному капіталі якого є корпоративні права (акції, частки) держави незалежно від їхнього розміру (кількості).

3. Ця Політика власності розроблена на основі [Конституції України](#), [Господарського кодексу України](#), Законів України “[Про управління об'єктами державної власності](#)”, “[Про акціонерні товариства](#)”, “[Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю](#)”, “[Про приватизацію державного і комунального майна](#)”, а також інших законів України, які регулюють питання управління підприємствами та корпоративними правами держави.

4. Центральні органи виконавчої влади під час розроблення нових та перегляду чинних підзаконних нормативно-правових актів, які регулюють діяльність підприємств і товариств з корпоративними правами держави, повинні керуватися положеннями цієї Політики власності.

5. У випадках, коли [Законом України](#) “[Про управління об'єктами державної власності](#)” передбачено, що окремі положення цієї Політики власності поширюються лише на товариства з контрольною часткою держави, відповідні положення цієї Політики власності не поширюються на господарські товариства, у статутному капіталі яких державі належать 50 або менше відсотків акцій (часток).

Рішення та дії (включаючи голосування на загальних зборах) підприємства, товариства з контрольною часткою держави щодо його дочірніх підприємств повинні прийматися (вчинятися) з урахуванням положень цієї Політики власності, які регулюють питання діяльності дочірніх підприємств.

Дія цієї Політики власності не поширюється на управління банками, що здійснюється відповідно до [Закону України](#) “[Про банки і банківську діяльність](#)”.

6. Ця Політика власності узагальнює засади, на основі яких реалізуються стратегічні документи щодо управління об'єктами державної власності, включаючи [Національну економічну стратегію до 2030 року](#), затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 22, ст. 1015), [Стратегію підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки](#), схвалену розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 травня 2015 р. № 662 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 54, ст. 1756), [Антикорупційну стратегію на 2021-](#)

2025 роки, затверджену Законом України від 20 червня 2022 р. № 2322-IX “Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки”, та Державну антикорупційну програму на 2023-2025 роки, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2023 р. № 220 (Офіційний вісник України, 2023 р., № 31, ст. 1685).

7. Ця Політика власності затверджена на виконання Плану України, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 р. № 244 (Офіційний вісник України, 2024 р., № 32, ст. 2035), з метою реалізації ініціативи ЄС “Ukraine Facility”, запровадженої Регламентом (ЄС) Європейського Парламенту та Ради (ЄС) від 29 лютого 2024 р. № 2024/792.

8. Станом на 1 січня 2024 р. із загальної кількості 2995 суб’єктів господарювання державного сектору економіки (до загальної кількості не включено 157 суб’єктів господарювання, розташованих на території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя):

1) 30 відсотків (896 суб’єктів) провадять господарську діяльність, 57 відсотків (1713 суб’єктів) не провадять господарську діяльність і 13 відсотків (386 суб’єктів) не надають інформацію про свою господарську діяльність;

2) частка суб’єктів господарювання, які отримали прибуток, становить 17,6 відсотка загальної кількості суб’єктів господарювання та 59 відсотків кількості суб’єктів господарювання, які провадять господарську діяльність;

3) рентабельність активів суб’єктів господарювання становить 1,1 відсотка;

4) за 2023 рік суб’єкти господарювання державного сектору економіки отримали 22,5 млрд. гривень прибутку, а за 2022 рік їх сукупний збиток становив 154 млрд. гривень. Протягом 2023 року кредиторська заборгованість суб’єктів господарювання державного сектору економіки зросла з 881,3 млрд. гривень до 1,013 трлн. гривень.

9. Ця Політика власності підлягає обов’язковому перегляду Кабінетом Міністрів України не пізніше ніж через один рік після її затвердження. Далі ця Політика власності переглядається Кабінетом Міністрів України не менше одного разу на п’ять років. Під час перегляду цієї Політики власності оцінюються ефективність досягнення її цілей, виконання плану заходів з її реалізації, зміни в показниках, наведених у пункті 8 цієї Політики власності, а також враховуються результати такого оцінювання для внесення змін до цієї Політики власності.

10. Ця Політика власності може бути переглянута до настання строку її чергового перегляду у зв’язку з істотними змінами в економіці України, кількості підприємств і товариств із корпоративними правами держави або їх частки в економіці України, появи нових загроз національній безпеці України, а також змінами у законодавстві, які впливають на сферу застосування цієї Політики власності.

11. У період дії правового режиму воєнного стану ця Політика власності застосовується з урахуванням особливостей, визначених у розділі IX цієї Політики власності.

У разі перегляду цієї Політики власності її положення повинні відповідати принципам і рекомендаціям з корпоративного врядування та управління підприємствами державної

форми власності, схваленим ОЕСР, чинними на момент відповідного перегляду, або передбачати заходи для поступового забезпечення такої відповідності.

Розділ II. Обґрунтування та цілі залишення в державній власності підприємств, корпоративних прав держави

Цілі та причини залишення підприємств, корпоративних прав держави в державній власності

12. Цілями участі держави у володінні та управлінні підприємствами, корпоративними правами держави є:

1) задоволення потреб населення у товарах, роботах, послугах у сферах, де суб'єкти господарювання, які не належать до державного сектору економіки, не можуть забезпечити повноцінне задоволення таких потреб, зокрема через недостатню рентабельність виробництва товарів, виконання робіт, надання послуг;

2) реалізація цілей державної політики, які не пов'язані із забезпеченням надходжень до державного бюджету;

3) захист економічної конкуренції;

4) забезпечення сталого економічного розвитку з дотриманням принципів соціальної та екологічної відповідальності;

5) максимізація цінності підприємств і господарських товариств з корпоративними правами держави.

13. Обґрунтування залишення підприємств, корпоративних прав держави в державній власності передбачає аналіз потреби держави у володінні конкретними підприємствами, корпоративними правами держави, а також оцінку необхідності втручання держави у сфери суспільних відносин, що становлять суспільний інтерес.

14. Підставами залишення в державній власності підприємств, корпоративних прав держави є:

1) участь підприємств, товариств з корпоративними правами держави у виробництві товарів, виконанні робіт та наданні послуг у сферах, де суб'єкти господарювання приватного сектору економіки не можуть здійснювати це ефективно;

2) належність підприємства, товариства з корпоративними правами держави до суб'єктів природних монополій;

3) забезпечення національної безпеки та обороноздатності України шляхом володіння та управління підприємством, корпоративними правами держави;

4) виконання підприємством, товариством з корпоративними правами держави цілей державної політики, передбачених [статтею 4](#) Закону України “Про приватизацію державного і комунального майна”, та іншими законами України, якими встановлена заборона на приватизацію об'єктів державної власності;

5) тимчасове, до припинення або скасування правового режиму воєнного стану, володіння державою корпоративними правами держави у статутних капіталах

господарських товариств, набутими у власність відповідно до Законів України “Про санкції”, “Про основні засади примусового вилучення в Україні об’єктів права власності Російської Федерації та її резидентів”, у разі, коли майно відповідного товариства з корпоративними правами держави становить матеріальну основу суверенітету України або таке товариство виробляє товари для забезпечення обороноздатності держави.

15. Частка державного сектору економіки у структурі економіки України підлягає зменшенню відповідно до цілей, передбачених Планом України, схваленим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 р. № 244 (Офіційний вісник України, 2024 р., № 32, ст. 2035), з метою реалізації ініціативи ЄС “Ukraine Facility”, запровадженої Регламентом (ЄС) Європейського Парламенту та Ради (ЄС) від 29 лютого 2024 р. № 2024/79.

Аналіз потреби залишення в державній власності підприємств, корпоративних прав держави у статутному капіталі господарських товариств

16. Аналіз потреби залишення в державній власності підприємств, корпоративних прав держави у статутному капіталі господарських товариств включає такі етапи:

1) аналіз відповідності підприємства, товариства з корпоративними правами держави підставам залишення в державній власності, передбаченим **пунктом 14** цієї Політики власності, з урахуванням діяльності відповідного суб’єкта господарювання, що відповідає підставам залишення в державній власності, та їх питомої ваги в його доходах (витратах), зокрема шляхом оцінки існування або можливості існування на певному ринку приватної пропозиції, яка б робила недоцільним пряме втручання держави, та оцінки достатності приватної пропозиції для задоволення попиту на такому ринку;

2) аналіз участі підприємства, товариства з корпоративними правами держави у володінні активами, необхідними для виконання державою своїх основних функцій;

3) аналіз розміру частки держави у статутному капіталі господарського товариства з огляду на цілі та ресурси держави та суспільні потреби, що мають задовольнятися, включаючи аналіз потреби у вирішальному впливі держави на діяльність господарського товариства, аналіз ризиків для діяльності господарського товариства у разі володіння державою 50 відсотками акцій (часток) в його статутному капіталі, а також аналіз потреби у збільшенні чи зменшенні розміру частки держави у його статутному капіталі;

4) аналіз можливості реорганізації та/або вжиття інших заходів щодо підприємства, товариства з корпоративними правами держави з метою відокремлення видів діяльності, які підпадають під причини залишення підприємства, корпоративних прав держави в державній власності, від інших видів діяльності;

5) аналіз участі підприємства, товариства з корпоративними правами держави у здійсненні заходів, узгоджених із цілями сталого розвитку України, планами соціально-економічного розвитку держави, європейським курсом та міжнародними зобов’язаннями України, що передбачають довготривале володіння держави активами, необхідними для їх здійснення;

6) аналіз фінансових наслідків для державного бюджету від володіння та управління державою підприємствами, корпоративними правами держави, включаючи оцінку впливу на витрати, доходи державного бюджету, боргову обтяженість та умовні зобов'язання, з урахуванням можливості альтернативного використання коштів державного бюджету для задоволення суспільних потреб і захисту суспільних інтересів;

7) врахування досвіду країн - членів ЄС та країн - членів ОЕСР щодо володіння та управління схожими за видами та цілями діяльності підприємствами державної форми власності за наявності такого досвіду.

17. Аналіз доцільності володіння підприємством, корпоративними правами держави проводиться суб'єктом управління окремо щодо кожного підприємства, товариства з корпоративними правами держави.

18. У разі провадження підприємством, товариством з корпоративними правами держави кількох видів діяльності аналіз доцільності державної власності щодо підприємства, корпоративних прав держави проводиться окремо щодо кожного ринку, на якому відповідний суб'єкт господарювання провадить діяльність, а в разі надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес, - окремо для кожної групи послуг. Проведення видів діяльності та/або надання послуг, щодо яких виявлена недоцільність державної власності, можуть бути припинені або відокремлені від підприємства, товариства з корпоративними правами держави шляхом їх реорганізації або вжиття інших заходів щодо них.

19. Доцільність потреби у володінні державою підприємством, корпоративними правами держави підлягає перегляду суб'єктом управління не менше одного разу на п'ять років або під час чергового перегляду цієї Політики власності.

Обґрунтування державної власності щодо підприємства, корпоративних прав держави оприлюднюється на офіційному веб-сайті суб'єкта управління та веб-сайті відповідного підприємства, товариства з корпоративними правами держави протягом трьох місяців після припинення чи скасування правового режиму воєнного стану.

Розділ III. Оптимізація портфеля підприємств, корпоративних прав держави, їх класифікація відповідно до підстав залишення в державній власності, планів щодо приватизації, реорганізації або ліквідації

Категорії підприємств, корпоративних прав держави для оптимізації їх портфеля

20. Суб'єкти управління для вирішення питання щодо залишення в державній власності підприємств, корпоративних прав держави здійснюють їх розподіл (сортування) за категоріями, передбаченими **пунктом 21** цієї Політики власності, виходячи з їх відповідності національним інтересам України та причинам і аналізу обґрунтування їх залишення в державній власності, передбаченим **розділом II** цієї Політики власності (далі - розподіл).

21. За результатами здійснення розподілу підприємства, корпоративні права держави повинні бути поділені на такі категорії:

1) підприємства, корпоративні права держави, які не підлягають приватизації (перелік таких об'єктів державної власності затверджується Верховною Радою України відповідно до вимог [Закону України](#) “Про приватизацію державного і комунального майна”);

2) підприємства, корпоративні права держави, необхідні для забезпечення обороноздатності держави, які залишаються в державній власності на період дії правового режиму воєнного стану, приватизація яких може бути проведена після його припинення або скасування;

3) підприємства, товариства з корпоративними правами держави, які повинні бути приватизовані чи ліквідовані або щодо яких застосовуються обидва таких способи;

4) підприємства, товариства з корпоративними правами держави, які підлягають реорганізації та/або щодо яких вживаються інші заходи з метою відокремлення видів діяльності, які підпадають під причини залишення підприємства, корпоративних прав держави в державній власності, від інших видів діяльності.

Зазначені у підпунктах 1 і 2 цього пункту підприємства, корпоративні права держави поділяються на:

підприємства, що не підлягають зміні організаційно-правової форми;

товариства з корпоративними правами держави,

підприємства, що підлягають перетворенню на акціонерні товариства або товариства з обмеженою відповідальністю.

Порядок здійснення розподілу

22. Загальну координацію здійснення розподілу забезпечує Мінекономіки.

23. За результатами здійснення розподілу підприємств, корпоративних прав держави на категорії, визначені [підпунктами 1 - 4](#) пункту 21 цієї Політики власності, відповідні переліки за поданням Мінекономіки затверджуються рішенням Кабінету Міністрів України.

24. Розподіл здійснюється щодо всіх підприємств незалежно від обмежень, передбачених законом для їх приватизації або ліквідації, а також щодо всіх корпоративних прав держави незалежно від обмежень і вимог, передбачених законом для їх приватизації або щодо мінімальної частки держави у статутному капіталі господарського товариства.

25. Щодо підприємств, товариств із корпоративними правами держави, які перебувають на територіях, на яких ведуться бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, розподіл не здійснюється до припинення дії відповідних обставин і відновлення контролю держави над ними. Підприємства, товариства із корпоративними правами держави, які перебувають на територіях, на яких ведуться бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, за згодою суб'єкта управління мають бути передані до Фонду державного майна. Така передача здійснюється для забезпечення можливості отримання у судовому порядку компенсації від Російської Федерації після деокупації відповідних територій та консолідації таких об'єктів в одному органі управління.

26. Суб'єкти управління подають Мінекономіки інформацію про:

1) перелік підприємств, корпоративних прав держави, що перебувають в управлінні відповідного суб'єкта управління;

2) пропозиції щодо віднесення підприємств, корпоративних прав держави до категорії, передбаченої **підпунктом 1** пункту 21 цієї Політики власності, з наданням інформації та обґрунтуванням залишення їх у державній власності згідно з **розділом II** цієї Політики власності, а також з визначенням потреби у здійсненні заходів реорганізації щодо відповідних суб'єктів господарювання;

3) пропозиції щодо віднесення підприємств, корпоративних прав держави до категорії, передбаченої **підпунктом 2** пункту 21 цієї Політики власності. Щодо підприємств, корпоративних прав держави, приватизацію яких або майна яких в період дії правового режиму воєнного стану пропонується тимчасово не проводити, зазначається причина, з якої відповідне підприємство, корпоративні права держави не можуть бути передані для приватизації в період дії правового режиму воєнного стану.

Підприємства, товариства із корпоративними правами держави на запит суб'єкта управління повинні надавати інформацію, необхідну для підготовки пропозицій, передбачених цим пунктом.

27. Після отримання пропозицій та інформації, передбачених **пунктом 26** цієї Політики власності, суб'єкти управління, підприємства, товариства з корпоративними правами держави повинні надавати Мінекономіки додаткову інформацію, необхідну для здійснення розподілу, шляхом заповнення надісланого Мінекономіки опитувальника в обсязі та у строк, визначені у ньому.

28. Після отримання пропозицій та інформації, що передбачені **пунктом 26** та **27** цієї Політики власності, Мінекономіки розглядає їх з метою вирішення питання про прийняття чи відхилення поданих пропозицій.

29. Щодо кожного підприємства, товариства з корпоративними правами держави, включеного до пропозицій, поданих згідно з **пунктом 26** цієї Політики власності, Мінекономіки передає відповідні пропозиції органам державної влади в такому порядку:

1) Мінфіну - з метою отримання інформації про доцільність та можливість збереження підприємства, корпоративних прав держави в державній власності за поточної економічної моделі суб'єкта господарювання, враховуючи вплив його діяльності на формування доходів і видатків державного бюджету, а також з метою отримання пропозицій щодо зміни економічної моделі відповідного суб'єкта господарювання (щодо підприємств, що є суб'єктами природних монополій на загальнодержавних ринках, підприємств, плановий розрахунковий обсяг чистого прибутку яких перевищує 50 мільйонів гривень);

2) Фонду державного майна - з метою отримання інформації про обмеження для проведення приватизації чи ліквідації підприємства, товариства з корпоративними правами держави (корпоративних прав держави) разом з інформацією про майно, що перебуває у господарському віданні чи оперативному управлінні підприємства, товариства з корпоративними правами держави та може бути вилучене з метою його приватизації, або майно, що належить до складу статутного капіталу товариства з корпоративними правами держави (корпоративних прав держави);

3) органам державної влади, що здійснюють державне регулювання у сферах, в яких провадять діяльність відповідні підприємства, товариства з корпоративними правами держави, з метою отримання інформації про вплив рішень, прийняття яких можливе за результатами розподілу щодо підприємства, товариства з корпоративними правами держави (корпоративних прав держави), на функціонування та розвиток відповідного ринку в коротко-, середньо- та довгостроковій перспективах, а також з метою отримання пропозицій щодо вжиття додаткових заходів для забезпечення функціонування та розвитку відповідного ринку;

4) Антимонопольному комітету - з метою отримання висновку про вплив рішень, прийняття яких можливе за результатами розподілу щодо підприємства, товариства з корпоративними правами держави (корпоративних прав держави), на економічну конкуренцію в коротко-, середньо- та довгостроковій перспективах, а також з метою отримання пропозицій щодо вжиття додаткових заходів для захисту економічної конкуренції.

30. На основі пропозицій та з урахуванням інформації, отриманих Мінекономіки відповідно до [пунктів 26 та 27](#) цієї Політики власності, та з урахуванням інформації, отриманої Мінекономіки відповідно до [пункту 29](#) цієї Політики власності, Мінекономіки приймає рішення про віднесення кожного підприємства та корпоративних прав держави в кожному господарському товаристві до однієї з категорій, передбачених [пунктом 21](#) цієї Політики власності, з урахуванням вимог [розділу II](#) цієї Політики власності.

31. Мінекономіки формує відповідні переліки за кожною з категорій (з визначенням у них заходів щодо реорганізації, а також групи підприємств, корпоративних прав держави, які можуть бути приватизовані після припинення або скасування правового режиму воєнного стану).

32. Якщо під час здійснення розподілу Мінекономіки отримало від органів державної влади заперечення або неповну та недостовірну інформацію до пропозицій щодо підприємств, товариств з корпоративними правами держави (корпоративних прав у їх статутному капіталі), наданих відповідно до [пункту 29](#) цієї Політики власності, з метою прийняття рішення щодо відповідних підприємств, товариств з корпоративними правами держави Мінекономіки утворює робочу групу, до складу якої включаються представники Фонду державного майна, Антимонопольного комітету.

33. Єдині майнові комплекси підприємств, повноваження з управління корпоративними правами держави у товариствах з корпоративними правами держави, що підлягають приватизації або ліквідації, передаються в управління Фонду державного майна протягом 12 місяців після затвердження переліків, передбачених [пунктом 23](#) цієї Політики власності.

Фонд державного майна формує, зокрема, такі переліки суб'єктів господарювання:

перелік суб'єктів господарювання, які відповідно до положень [розділу IV](#) цієї Політики власності плануються приватизувати;

перелік суб'єктів господарювання, які відповідно до положень [розділу IV](#) цієї Політики власності плануються ліквідувати.

Єдині майнові комплекси підприємств, повноваження з управління корпоративними правами держави у товариствах з корпоративними правами держави, які за результатами розподілу віднесені до категорії, передбаченої **підпунктом 2** пункту 21 цієї Політики власності, та приватизація яких або майна яких в період дії правового режиму воєнного стану тимчасово не проводиться, передаються в управління Фонду державного майна протягом 12 місяців після припинення або скасування воєнного стану.

Розділ IV. Стратегія приватизації об'єктів державної власності

Загальні положення

34. Приватизація державного майна (далі - приватизація) передбачає зменшення кількості підприємств, корпоративних прав держави, а також припинення права державної власності на нерухоме майно, що перебуває у господарському віданні чи оперативному управлінні підприємств, товариств з корпоративними правами держави, а також права постійного користування земельними ділянками державної власності з урахуванням положень законодавства щодо державної допомоги та контролю за концентрацією.

35. Завершенням приватизації є продаж об'єкта приватизації (акцій (часток) у статутному капіталі господарських товариств, єдиних майнових комплексів підприємств) та перехід права власності на такий об'єкт покупцю.

Припинення державних підприємств, єдиний майновий комплекс яких реалізовано у процедурі приватизації, здійснюється відповідно до **Закону України** "Про особливості припинення державних підприємств за рішенням Фонду державного майна України".

36. Можлива часткова приватизація, що означає зменшення розміру корпоративних прав держави, до мінімально дозволеного після внесення змін до законодавства.

37. Для держави пріоритетною є повна приватизація. Часткова приватизація здійснюється після внесення змін до законодавства і лише тоді, коли підприємство, корпоративні права держави за законом можуть бути приватизовані лише частково або взагалі не можуть бути приватизовані. Під час часткової приватизації розмір частки корпоративних прав держави зменшується до мінімально дозволеного законодавством.

Мета приватизації

38. Приватизація має важливе значення для розширення української економіки в період дії правового режиму воєнного стану та для повоєнної відбудови держави та розвитку її економіки. Передача в приватну власність державного майна, яке не використовується, використовується недостатньо ефективно або управління яким здійснюється на неналежному рівні, має на меті:

1) забезпечити розвиток економічної конкуренції та дотримання принципу рівності суб'єктів господарювання різних форм власності;

2) максимізувати економічно ефективне використання майна шляхом передачі його для більш ефективного управління приватному сектору і таким чином збільшити економічні результати для держави;

3) зменшити витрати державного бюджету шляхом усунення потреби в утримуванні та субсидуванні діяльності підприємств, товариств із корпоративними правами держави;

4) забезпечити приватний сектор якомога більшою кількістю майна для розвитку його бізнесу;

5) максимізувати кількість майна, яке буде доступним для використання приватним сектором у межах повоєнної відбудови;

6) зменшити корупційні ризики в державному секторі економіки шляхом скорочення кількості державного майна та підприємств, товариств із корпоративними правами держави;

7) покращити роботу суб'єктів управління шляхом вивільнення ресурсів, які сьогодні спрямовуються на управління значною кількістю об'єктів державної власності, на виконання пріоритетних завдань.

Стратегічні цілі приватизації та заходи для їх досягнення

39. Для усунення поточних перешкод на шляху приватизації основними стратегічними цілями є:

- 1) отримання повної та коректної інформації про об'єкти приватизації;
- 2) планування процесу приватизації;
- 3) вирішення питань, пов'язаних з особливостями організаційно-правових форм юридичних осіб, які перебувають під контролем держави;
- 4) спрощення та прискорення процедур приватизації;
- 5) удосконалення процесу купівлі-продажу об'єктів приватизації;
- 6) надання ресурсів та стимулів для приватизації суб'єктам управління та державним органам приватизації, підприємствам, товариствам з корпоративними правами держави.

Стратегічна ціль 1. Отримання повної та коректної інформації про об'єкти приватизації

40. Для визначення майна, яке перебуває у власності держави та може бути приватизоване, необхідно вжити таких заходів:

1) Фонду державного майна із залученням інших органів державної влади в межах їх повноважень:

провести аналіз інформації з реєстрів Мін'юсту та Фонду державного майна;

забезпечити усунення наявних помилок та дублювань в державних реєстрах;

актуалізувати Єдиний реєстр об'єктів державної власності та забезпечити його щоквартальне оновлення;

розробити зміни до законодавства, що передбачатимуть відповідальність за недотримання іншими органами державної влади, суб'єктами управління, підприємствами,

товариствами з корпоративними правами вимог щодо регулярного подання достовірної інформації;

2) здійснити інвентаризацію майна понад 9 500 юридичних осіб державної форми власності з метою визначення того, чи належним чином воно утримується та чи на належному рівні здійснюється управління ним;

3) здійснити інвентаризацію нерухомого майна, що перебуває в управлінні міністерств та інших органів державної влади, підприємств, товариств з корпоративними правами держави, для визначення того, які активи є непрофільними та використовуються не в повному обсязі або недостатньо ефективно, на основі критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Стратегічна ціль 2. Обґрунтоване планування приватизації

41. Для організації процесу приватизації необхідно вжити таких заходів:

1) розробити п'ятирічний план великої та малої приватизації всіх підприємств, господарських товариств з корпоративними правами держави, в якому визначити конкретні підприємства, корпоративні права держави, що повинні бути приватизовані через електронну торгову систему в межах кожного календарного року. План передбачатиме максимізацію надходжень шляхом першочергового виставлення на продаж найбільших за вартістю підприємств, корпоративних прав держави та враховуватиме реалістичні строки підготовки під час розроблення остаточного графіка. П'ятирічний план включатиме план передачі конкретних підприємств, корпоративних прав держави від суб'єктів управління до Фонду державного майна;

2) Фонду державного майна та іншим суб'єктам управління доручити наглядовим радам (за наявності) або виконавчим органам підприємств, господарських товариств із корпоративними правами держави розробити плани підготовки до приватизації підприємств, корпоративних прав держави відповідно до п'ятирічного плану. План для суб'єкта господарювання повинен включати питання щодо інвентаризації всього його нерухомого майна та план для реєстрації права власності з визначенням необхідних для цього ресурсів, приведення бухгалтерського обліку суб'єкта господарювання у відповідність з національними вимогами та підготовки комплексного аналізу юридичних питань;

3) розробити дворічний план корпоратизації підприємств;

4) розробити трирічний план відчуження непрофільного нерухомого майна у користуванні (розпорядженні) органів державної влади, підприємств, товариств із корпоративними правами держави, щодо яких є обмеження на приватизацію з пріоритетом максимізації надходжень до державного бюджету та зменшення кількості об'єктів незавершеного будівництва, що перебувають у державній власності;

5) для товариств із корпоративними правами держави, які будуть частково залишатись у державній власності, розробити п'ятирічний план часткової приватизації із визначенням конкретних корпоративних прав держави, які повинні бути частково приватизовані в межах кожного календарного року. План передбачатиме передачу у приватну власність корпоративних прав держави у статутному капіталі відповідних господарських товариств у

максимально можливого розмірі. Відчуження відповідних корпоративних прав держави здійснюватиметься на аукціоні через електронну торгову систему;

б) розробити трирічний план продажу на аукціоні всіх міноритарних пакетів акцій (часток) у господарських товариствах, які підлягають повній приватизації.

Стратегічна ціль 3. Вирішення питань, пов'язаних з особливостями організаційно-правових форм юридичних осіб, які перебувають під контролем держави

42. Для усунення проблем, притаманних організаційно-правовим формам підприємств, товариств із корпоративними правами держави, необхідно вжити таких заходів:

1) розробити зміни до законодавства, які передбачатимуть максимальне спрощення процедури корпоратизації. Майно, передане корпоратизованим суб'єктам господарювання, буде зареєстроване за ними на праві власності. Земельні ділянки переходять до таких суб'єктів господарювання на праві оренди. Ліцензії та документи дозвільного характеру використовуватимуться корпоратизованими суб'єктами господарювання відповідно до [Закону України](#) “Про ліцензування видів господарської діяльності”;

2) для господарських товариств, міноритарні пакети акцій (часток) у статутних капіталах яких належать державі та перебувають в управлінні Фонду державного майна та/або включені до переліків об'єктів, що підлягають приватизації, розробити зміни до законодавства щодо:

обов'язкової виплати дивідендів міноритарним акціонерам (учасникам) таких господарських товариств;

відповідальності мажоритарних акціонерів (учасників) за ненадання Фонду державного майна інформації, необхідної для здійснення приватизації;

зобов'язання Рахункової палати проводити регулярний аудит таких господарських товариств;

запровадження спрощених інформаційних вимог до аукціонів з продажу об'єктів приватизації, організованих Фондом державного майна, якщо Фонд державного майна не може отримати від мажоритарних акціонерів (учасників) необхідну інформацію для проведення аукціону;

3) розробити зміни до законодавства, які скасують мораторій на звернення стягнень за рішенням суду на майно державних підприємств, господарських товариств, у статутних капіталах яких частка держави становить не менше 25 відсотків.

Стратегічна ціль 4. Спрощення та прискорення процедур приватизації

43. Для спрощення та прискорення процесу приватизації необхідно вжити таких заходів:

1) розробити спрощену процедуру, яка з дотриманням вимог законодавства про державну допомогу та принципів, зазначених у [пункті 48](#) цієї Політики власності, дасть змогу відчужувати майно, що перебуває в управлінні органів державної влади, підприємств,

товариств із корпоративними правами держави, які не належать до сфери управління Фонду державного майна, на підставі переліків, поданих Мінекономіки до Кабінету Міністрів України для затвердження. Фондом державного майна оперативно приймаються відповідні управлінські рішення щодо такого майна відповідно до законодавства;

2) уповноважити державні органи приватизації та суб'єктів управління замовляти та оплачувати технічну будівельну документацію та подавати документи для реєстрації права власності від імені підприємств, товариств із корпоративними правами держави. Відповідні завдання дозволити виконувати з використанням підтримки міжнародних донорів;

3) розробити процедуру, яка дасть змогу Фонду державного майна готувати документи, необхідні для приватизації та ліквідації підприємств, товариств із корпоративними правами держави, що перебувають в його управлінні. Така процедура також дасть змогу Фонду державного майна брати на себе обов'язки з підготовки документів у разі, коли керівники та/або головні бухгалтери таких суб'єктів господарювання не виконують завдання, необхідні для проведення приватизації, у строки, визначені Кабінетом Міністрів України;

4) для сприяння приватизації та зменшення фінансового та управлінського навантаження на органи державної влади розробити зміни до законодавства щодо:

застосування спрощеної процедури приватизації після двох невдалих аукціонів з продажу підприємства, корпоративних прав держави;

розгляду Фондом державного майна питання стосовно застосування процедури ліквідації або відкриття провадження у справі про банкрутство щодо відповідного суб'єкта господарювання у разі, коли за результатами аукціонів з продажу об'єктів великої або малої приватизації продаж підприємства, корпоративних прав держави не здійснено.

Фонд державного майна матиме право ініціювати процедуру ліквідації або відкриття провадження у справі про банкрутство щодо суб'єкта господарювання в будь-який час.

Стратегічна ціль 5. Удосконалення процесу купівлі-продажу об'єктів приватизації

44. Процес приватизації необхідно вдосконалити шляхом вжиття заходів для збільшення участі суб'єктів українського та іноземного приватного сектору, а також шляхом створення механізму приватизації підприємств, корпоративних прав держави, щодо яких наявні істотні проблеми, що перешкоджають їх приватизації. Приватизаційні аукціони повинні бути легкодоступними для українських та іноземних інвесторів. Політика чесних, прозорих аукціонів через платформу “Прозорро.Продажі” триватиме. Необхідно вжити запобіжних заходів для уникнення покладення необґрунтованих вимог на українських та іноземних інвесторів, які виявили бажання взяти участь у приватизації. Слід також підтримувати високий рівень публічної комунікації щодо приватизації та здійснювати заходи з маркетингу об'єктів приватизації.

Будуть вжиті заходи щодо захисту прав інвесторів шляхом удосконалення процедури оскарження рішень.

Проводитиметься аналіз можливих потенційних негативних наслідків концентрації та у разі потреби визначатимуться шляхи їх усунення.

45. З метою усунення перешкод для участі іноземних інвесторів у процесі приватизації необхідно:

1) скасувати вимоги, які зобов'язують потенційних іноземних інвесторів забезпечити свою фізичну присутність в Україні, у тому числі з метою отримання кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису в Україні. З цією метою будуть внесені відповідні зміни до законодавства, які регулюють процедуру отримання кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису;

2) змінити процедури приватизації таким чином, щоб дати змогу продовжити строки у процедурах щодо об'єктів великої приватизації у випадках, коли Фонд державного майна матиме підстави вважати, що для проведення комплексної та належної перевірки об'єкта приватизації іноземні інвестори потребують більш тривалого часу.

46. Для приведення у відповідність з міжнародними практиками процесу погодження операцій купівлі-продажу в межах приватизації необхідно розробити зміни до законодавства, які матимуть на меті привести законодавство України у відповідність з міжнародною практикою та запропонують обґрунтовані правила, що регулюватимуть отримання покупцями об'єктів приватизації дозволу Антимонопольного комітету на концентрацію.

Вартість активів та обсяги реалізації товарів, які прямо чи опосередковано пов'язані з Фондом державного майна та іншими органами управління та приватизації, зокрема на місцевому рівні, не будуть враховуватись під час визначення необхідності отримувати дозвіл Антимонопольного комітету.

47. Для збільшення кількості учасників аукціонів та покращення розуміння процесу приватизації з боку громадськості необхідно:

1) розробити стратегію комунікації для підвищення обізнаності як широкого кола громадськості, так і потенційних покупців щодо процесу приватизації та аукціонів з продажу об'єктів приватизації, яка підкреслить переваги, прозорість, доступність та доцільність відповідних процесів;

2) розробити комплексну маркетингову стратегію для висвітлення можливостей для участі в аукціонах з продажу об'єктів приватизації та залучення до участі в них різноманітних інвесторів, оскільки цілеспрямований маркетинг для просування об'єктів приватизації та залучення потенційних інвесторів має вирішальне значення для розширення участі суб'єктів приватного сектору у приватизації;

3) постійно підтримувати платформу електронних аукціонів “Прозорро.Продажі” шляхом фінансування модернізації її модулів з урахуванням змін до законодавства, а для покращення розуміння громадськістю аукціонів з продажу об'єктів приватизації - шляхом покращення аналітичних ресурсів, доступних на платформі. Слід також посилити кібербезпеку платформи;

4) надати для забезпечення рівного та публічного доступу до інформації про приватизаційні політику, плани, графіки, аукціони та їх результати фінансову підтримку

розвитку веб-порталу Фонду державного майна як централізованого джерела інформації про приватизацію.

Процес приватизації, зокрема заходи, визначені у [пунктах 43-47](#) цієї Політики власності, повинен здійснюватися без негативних наслідків для системи державної допомоги з уникненням її надання відповідно до таких критеріїв:

конкуrentність, відкритість, прозорість і безумовність;

відсутність надання переваги потенційним покупцям чи їх дискримінації;

відсутність конфлікту інтересів;

наявність у потенційних покупців достатнього часу та інформації для проведення на належному рівні оцінки активів;

спрямованість на максимізацію ціни продажу та продаж за найвищою ціною.

Розділ V. Принципи реалізації прав держави як власника підприємств, корпоративних прав держави, особливості виконання спеціальних обов'язків

Принципи реалізації прав держави як власника

48. Суб'єкти управління здійснюють управління підприємствами, товариствами з корпоративними правами держави, керуючись такими принципами:

1) забезпечення досягнення довгострокових цілей - рішення та дії суб'єктів управління під час виконання функцій з управління підприємствами, товариствами з корпоративними правами держави спрямовуються на забезпечення належних умов для досягнення цілей їх діяльності, цілей сталого розвитку та внеску суб'єктів господарювання в їх досягнення, а також безперервності діяльності суб'єктів господарювання. У разі виникнення суперечності між досягненням довгострокових цілей підприємства, товариства з корпоративними правами держави та інтересами держави в отриманні частини чистого прибутку (дивідендів) від його діяльності суб'єкти управління у своїх рішеннях та діях керуються довгостроковими цілями відповідного суб'єкта господарювання, якщо інше не передбачено [Державною дивідендною політикою](#);

2) орієнтація на результат - суб'єкти управління повинні управляти підприємствами, товариствами з корпоративними правами держави на основі прозорих, чітких і вимірюваних цілей діяльності та показників, зокрема визначених в листі очікувань, а також сприяти впровадженню та застосуванню відповідними суб'єктами господарювання системи прозорих, чітких і вимірюваних цілей та показників діяльності. Суб'єкти управління забезпечують проведення регулярної оцінки ефективності виконання ними функцій з управління підприємствами, товариствами з корпоративними правами держави, а також оцінки ефективності діяльності відповідних суб'єктів господарювання шляхом отримання, розгляду та затвердження звітів та інформації та вжиття необхідних заходів на їх основі в порядку, передбаченому цією Політикою власності та іншими нормативно-правовими актами, та відновлення дії положень законодавства щодо контролю за допустимістю державної допомоги, яка призупинена;

3) прозорість - суб'єкти управління повинні виконувати функції з управління підприємствами, товариствами з корпоративними правами держави у прозорий спосіб, включаючи визначення та застосування прозорих процедур встановлення цілей діяльності відповідних суб'єктів господарювання, підготовки та затвердження їх планів, оцінки та затвердження результатів їх діяльності, звітування про виконання функцій з управління ними, прийняття рішень щодо них та обґрунтування відповідних рішень, відбору, призначення членів їх органів управління та встановлення винагороди для членів органів управління;

4) відповідність цілям і причинам перебування в державній власності - суб'єкти управління повинні виконувати функції з управління підприємствами, товариствами з корпоративними правами держави з метою задоволення державних та суспільних потреб з урахуванням обґрунтування державної власності щодо відповідних суб'єктів господарювання, визначеного згідно з **розділом II** цієї Політики власності. У разі невідповідності діяльності підприємства, товариства з корпоративними правами держави обґрунтуванню державної власності щодо підприємства або корпоративних прав держави, визначеному згідно з **розділом II** цієї Політики власності, суб'єкти управління повинні в межах своїх повноважень вчинити необхідні дії та прийняти необхідні рішення для приведення діяльності відповідних суб'єктів господарювання у відповідність з обґрунтуванням державної власності, включаючи зміну наявних або встановлення нових цілей діяльності суб'єкта господарювання, консультації з наглядовою радою (в разі її відсутності - виконавчим органом), розгляд питання про зміну складу органів управління за результатами відповідних консультацій, ліквідацію або реорганізацію суб'єкта господарювання, заходи реструктуризації щодо нього або припинення державної власності щодо підприємства, корпоративних прав держави;

5) справедливе та рівне ставлення до всіх акціонерів (учасників) - суб'єкти управління під час здійснення своїх повноважень повинні враховувати права та інтереси інших акціонерів (учасників) товариства з контрольною часткою держави та уникати рішень, які порушують права та інтереси цих акціонерів (учасників). Права суб'єктів управління, які впливають з володіння корпоративними правами держави, включаючи право на участь в управлінні товариством з контрольною часткою держави, за своїм обсягом і змістом не можуть бути ширшими, ніж права інших акціонерів (учасників), крім випадку, коли закон надає власнику певної кількості акцій (частки в певному розмірі) ширші права незалежно від форми власності на відповідні акції (частки). Суб'єкти управління не можуть приймати від імені держави одноосібні рішення щодо товариства з корпоративними правами держави, яке має інших акціонерів (учасників), крім випадків, коли суб'єкт управління є єдиним присутнім акціонером (учасником) на загальних зборах, скликаних з дотриманням порядку та строків, передбачених законодавством і статутом товариства з корпоративними правами держави;

6) конкурентна нейтральність - органи державної влади, суб'єкти управління не можуть приймати рішення та вчиняти дії, що можуть призвести до необґрунтованих конкурентних переваг підприємств, товариств із корпоративними правами держави (незалежно від того, чи вони перебувають в управлінні цих суб'єктів управління) перед іншими суб'єктами господарювання.

Будь-які рішення та дії суб'єктів управління щодо сприяння діяльності підприємств, товариств із корпоративними правами держави (незалежно від того, чи вони перебувають в управлінні цих суб'єктів управління) повинні відповідати законодавству про захист економічної конкуренції, бути чітко визначеними, а також прийматися (вчинятися) у прозорий спосіб.

Політика власності дасть змогу запровадити реформи корпоративного управління ОЕСР у компаніях операторів систем розподілу для покращення конкуренції на ринках природного газу.

Дотримання принципу конкурентної нейтральності забезпечується Кабінетом Міністрів України із залученням Антимонопольного комітету у межах здійснення ним державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції та передбачає, зокрема, здійснення таких заходів:

забезпечення Кабінетом Міністрів України у межах своїх повноважень проведення аналізу застосування нормативно-правових актів, які можуть призвести до створення необґрунтованих конкурентних переваг для підприємств, товариств з корпоративними правами держави порівняно з іншими суб'єктами господарювання, включаючи Закони України [“Про введення мораторію на примусову реалізацію майна”](#) та [“Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності об'єктів критичної інфраструктури під час дії воєнного стану”](#);

у разі коли за результатами такого аналізу буде встановлено, що відповідні нормативно-правові акти призводять до створення необґрунтованих конкурентних переваг для підприємств, товариств з корпоративними правами держави порівняно з іншими суб'єктами господарювання, забезпечення ініціювання та прийняття Кабінетом Міністрів України у межах своїх повноважень нормативно-правових актів (у разі необхідності прийняття законів України - подання законопроектів до Верховної Ради України) для внесення змін до законодавства з метою забезпечення рівних умов ведення діяльності для всіх суб'єктів господарювання. При цьому проекти таких нормативно-правових актів підлягають обов'язковому погодженню Антимонопольним комітетом;

уникнення органами державної влади надання державної допомоги підприємствам, товариствам з корпоративними правами держави, а також ініціювання та забезпечення Кабінетом Міністрів України розгляду питання щодо необхідності приведення законодавства про державну допомогу у відповідність із стандартами ЄС;

7) професійність - особи, які представляють інтереси держави на загальних зборах і в наглядових радах підприємств, товариств з корпоративними правами держави, повинні призначатися з урахуванням наявності у них відповідних знань і професійного досвіду. Призначення осіб, які представляють інтереси держави в наглядовій раді підприємства, товариства з корпоративними правами держави, повинно відбуватися з урахуванням принципу колективної придатності та професійності наглядової ради;

8) відокремленість функцій - Кабінет Міністрів України визначає суб'єктів управління з урахуванням мети, яка полягає у запобіганні поєднанню в одному органі державної влади повноважень власника підприємства, корпоративних прав держави та повноважень щодо формування та реалізації державної політики у сфері, в якій провадить діяльність

підприємство, товариство з корпоративними правами держави, з урахуванням стандартів ЄС.

Запровадження централізованої моделі управління підприємствами, корпоративними правами держави

49. Кабінет Міністрів України представить концепцію суб'єкта консолідованого управління підприємствами, корпоративними правами держави, відповідно до якої одна керуюча компанія здійснюватиме управління частиною підприємств і корпоративних прав держави, які відповідно до результатів розподілу підприємств та корпоративних прав держави за категоріями, визначеними цією Політикою власності, будуть залишені в державній власності та можуть бути передані в управління керуючій компанії за рішенням Кабінету Міністрів України. Кабінет Міністрів України проведе консультації з міжнародними партнерами щодо узгодження концепції з найкращою міжнародною практикою та щодо переліку підприємств, корпоративних прав держави, якими керуватиме цей суб'єкт консолідованого управління.

50. Кабінет Міністрів України і Мінекономіки забезпечують розроблення проектів рішень, необхідних для створення нормативно-правової бази та функціонування централізованої моделі управління, а також внесення на розгляд Верховної Ради України проекту закону щодо внесення змін до законодавства з метою запровадження централізованої моделі управління підприємствами, корпоративними правами держави. Запровадження централізованої моделі управління здійснюватиметься з урахуванням положень національного та європейського законодавства.

Особливості управління підприємствами, корпоративними правами держави в окремих галузях економіки, в оборонно-промисловому комплексі визначаються окремими законами.

51. До введення в дію централізованої моделі управління Кабінет Міністрів України, Мінекономіки та суб'єкти управління повинні забезпечити прийняття рішень для зменшення кількості суб'єктів управління та передачі підприємств, корпоративних прав держави в управління органам державної влади, які не виконують функції з формування та реалізації державної політики у сфері діяльності підприємств, товариств із корпоративними правами держави. До введення в дію централізованої моделі управління та на період воєнного стану управління підприємствами, товариствами з корпоративними правами держави, що за результатами здійснення розподілу (сортування) підприємств, корпоративних прав держави за категоріями, передбаченими цією Політикою власності, залишаються у державній власності та забезпечують обороноздатність держави, можуть здійснювати інші органи державної влади та господарські структури.

Особливості управління підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави, які виконують спеціальні обов'язки

52. Для підприємств, товариств з контрольною часткою держави можуть встановлюватися спеціальні обов'язки в порядку, передбаченому законодавством, та з урахуванням обґрунтування державної власності щодо відповідного суб'єкта господарювання згідно з [розділом II](#) цієї Політики власності.

53. Виконання спеціальних обов'язків підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави здійснюється за умови їх беззбиткової діяльності та компенсації собівартості товарів (робіт, послуг), пов'язаної з ним, з джерел фінансування, визначених Кабінетом Міністрів України, з дотриманням законодавства про державну допомогу та з урахуванням доцільності інших галузевих актів законодавства, приведених у відповідність із стандартами ЄС.

54. Кошти, отримані підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави в порядку компенсації за виконання спеціальних обов'язків, не можуть використовуватися для субсидування інших видів їх діяльності, які не пов'язані з виконанням конкретних спеціальних обов'язків, за виконання яких надається компенсація.

55. Проекти нормативно-правових актів щодо встановлення нових спеціальних обов'язків, які ініціює Кабінет Міністрів України, включаючи подані до Верховної Ради України проекти законів про внесення відповідних змін до законодавства, повинні передбачати чіткі, прозорі та недискримінаційні підстави і порядок встановлення спеціальних обов'язків, здійснення та компенсації витрат, понесених у зв'язку з їх виконанням, а також заходи для захисту економічної конкуренції у зв'язку з цим з дотриманням законодавства про державну допомогу та з урахуванням доцільності інших галузевих актів законодавства, приведених у відповідність із стандартами ЄС.

56. Органи державної влади в межах своїх повноважень здійснюють контроль за виконанням спеціальних обов'язків підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави та досягненням цілей діяльності, які пов'язані з виконанням спеціальних обов'язків і визначені в листах очікувань.

57. Відповідно до Плану України, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 р. № 244 (Офіційний вісник України, 2024 р., № 32, ст. 2035), Уряд ухвалює Дорожню карту, що визначає кроки для обов'язкового структурного поділу діяльності з виконання спеціальних обов'язків та діяльності, що не пов'язана з виконанням спеціальних обов'язків для підприємств, товариств з контрольною часткою держави, на яких покладені спеціальні обов'язки.

58. За результатами оцінки законодавства, визначеного в Дорожній карті, Кабінет Міністрів України ініціює та забезпечує внесення змін до нього з дотриманням законодавства про державну допомогу та положень законодавства, які впроваджують Директиву Європейської Комісії 2006/111/ЄС від 16 листопада 2006 року, з метою забезпечення правового регулювання:

1) ведення підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави та запровадження окремого обліку витрат і доходів, активів і зобов'язань щодо виконання кожного із спеціальних обов'язків;

2) відокремлення рахунків підприємств, товариств з контрольною часткою держави, пов'язаних із виконанням спеціальних обов'язків, та рахунків, які використовуються для провадження інших видів діяльності, які не пов'язані з виконанням спеціальних обов'язків;

3) захисту економічної конкуренції у зв'язку з виконанням підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави спеціальних обов'язків та отримання ними компенсації понесених у зв'язку з цим витрат;

4) порядку компенсації собівартості товарів (робіт, послуг) підприємств, товариств з контрольною часткою держави, понесених у зв'язку з виконанням спеціальних обов'язків, із джерел фінансування, визначених Кабінетом Міністрів України;

5) функцій і повноважень Мінфіну щодо управління фінансовими ризиками у зв'язку з компенсацією витрат підприємств, товариств з контрольною часткою держави, понесених у зв'язку з виконанням спеціальних обов'язків;

6) порядку надання органам державної влади, включаючи Антимонопольний комітет, фінансової інформації, зокрема звітів підприємств, товариств з контрольною часткою держави, з метою чіткого визначення:

випадків прямого чи опосередкованого (зокрема через підприємства, товариства з контрольною часткою держави, фінансові установи) надання коштів державного бюджету органами державної влади підприємствам, товариствам з контрольною часткою держави;

цілей, для досягнення яких були фактично використані відповідні кошти.

Розділ VI. Фінансові, операційні та нефінансові цілі діяльності підприємств, товариств з контрольною часткою держави та плани щодо підвищення ефективності управління ними

Цілі діяльності підприємств, товариств з контрольною часткою держави

59. Визначені цією Політикою власності та іншими нормативно-правовими актами цілі держави, пов'язані з володінням та управлінням підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави, реалізуються шляхом встановлення відповідним суб'єктам господарювання цілей діяльності та оцінки їх досягнення.

60. Цілі діяльності підприємств, товариств з контрольною часткою держави (далі - цілі діяльності) визначаються з урахуванням положень законодавства, включаючи положення щодо обґрунтування державної власності згідно з цією Політикою власності, мети утворення відповідних суб'єктів господарювання, порядку надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес, виконання спеціальних обов'язків, а також статуту відповідного суб'єкта господарювання.

61. Цілі діяльності визначаються вищим органом управління підприємства (товариства) в листі очікувань з урахуванням вимог методичних рекомендацій щодо підготовки листа очікувань, затверджених Мінекономіки.

62. Цілі діяльності поділяються на:

фінансові - цілі, спрямовані на забезпечення фінансової стійкості підприємства, товариства з контрольною часткою держави, ефективного використання капіталу, здатності виконувати свої зобов'язання за рахунок власного майна, зростання прибутковості та розміру дивідендів (частини чистого прибутку, що відраховується до державного бюджету);

операційні - цілі, спрямовані на підвищення ефективності та результативності операційної діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави,

оптимізацію його виробничих процесів, стимулювання ефективного використання його майна, здійснення капітальних інвестицій, зниження операційних витрат, розширення діяльності, кола постачальників, досягнення певного рівня задоволеності споживачів, провадження діяльності в межах затверджених лімітів ризику;

нефінансові - цілі, спрямовані на такі напрями діяльності, як реалізація окремих цілей державної політики, визначених у **пункті 65** цієї Політики власності, задоволення суспільних інтересів (включаючи національну безпеку, захист довкілля), виконання спеціальних обов'язків, корпоративну соціальну відповідальність, сталий розвиток, розвиток працівників.

63. Зазначені в **пункті 62** цієї Політики власності цілі діяльності можуть бути короткостроковими (досягнуті протягом одного року), середньостроковими (досягнуті протягом одного-трьох років) та довгостроковими (досягнуті протягом строку, що перевищує три роки).

64. Цілі діяльності для підприємств, товариств із контрольною часткою держави, які (корпоративні права держави у статутному капіталі яких) підлягають приватизації, реорганізації, ліквідації чи реструктуризації, до початку відповідних процедур визначаються за загальною процедурою, визначеною цією Політикою власності та методичними рекомендаціями щодо підготовки листа очікувань, затвердженими Мінекономіки.

65. Цілі державної політики, реалізації яких можуть сприяти підприємства, товариства з контрольною часткою держави та які можуть конкретизуватися в листах очікувань, включають, зокрема:

у сфері забезпечення захисту навколишнього природного середовища - впровадження систем екологічного моніторингу та звітності, інтеграцію міжнародних екологічних стандартів у виробничі процеси, навчання персоналу екологічно відповідальної поведінки, оптимізацію використання природних ресурсів;

у сфері управління відходами - запобігання утворенню відходів, підготовку відходів до повторного використання, рециклінг та інші операції з відновлення відходів;

у сфері підвищення енергоефективності - впровадження систем енергоменеджменту та енергомоніторингу, сертифікацію будівель за класом енергоефективності, модернізацію будівель для зменшення споживання енергії, застосування критеріїв енергоефективності під час здійснення публічних закупівель, постійний моніторинг і звітність щодо досягнення цілей з енергозбереження;

у сфері зменшення викидів парникових газів - впровадження низьковуглецевих технологій, скорочення використання викопних видів палива, збільшення частки відновлюваних джерел енергії, забезпечення публічного доступу до звітності щодо викидів та поглинання парникових газів на рівні суб'єкта господарювання;

у сфері цифровізації та цифрового розвитку - підвищення ефективності внутрішніх процесів суб'єкта господарювання за допомогою цифрових технологій, покращення якості надання послуг споживачам, інтеграцію інформаційних систем суб'єктів господарювання з інформаційними системами органів державної влади;

у сфері забезпечення національної безпеки - захист критичної інфраструктури від розвідувально-підривної діяльності, здійснення регулярного аудиту інформаційної безпеки, модернізацію фізичних систем захисту, моніторинг загроз національній безпеці та взаємодію з органами державної влади щодо цього;

у сфері кібербезпеки - впровадження стандартів кібербезпеки та систем кіберзахисту, постійний моніторинг та оцінку стану захищеності інформаційних систем від кіберзагроз, гарантування надійності та безпеки цифрових послуг;

у сфері забезпечення гендерної рівності - забезпечення рівних прав та можливостей у працевлаштуванні, оплаті праці та кар'єрному зростанні, запобігання та протидію дискримінації за ознакою статі та сексуальним домаганням, збільшення представництва жінок у керівництві, інтеграцію принципів гендерної рівності в корпоративну культуру;

у сфері забезпечення доступності для осіб з інвалідністю - адаптацію інфраструктури для осіб з інвалідністю, створення інклюзивного робочого середовища, підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю, впровадження інноваційних рішень для безбар'єрного простору;

у сфері запобігання корупції - впровадження антикорупційних програм, систем управління корупційними ризиками, здійснення щорічного моніторингу та звітування про проведення заходів із запобігання корупції;

у сфері управління об'єктами державної власності - розроблення плану заходів і підготовку до реорганізації, корпоратизації, приватизації, реструктуризації, проведення інвентаризації та складення переліку майна, що може бути приватизоване або використане для реалізації інших цілей державної політики, не пов'язаних з діяльністю суб'єкта господарювання, приведення корпоративного управління у відповідність з вимогами цієї Політики власності та інших нормативно-правових актів;

інші цілі, визначені законодавством, планами економічного, соціального розвитку держави, затвердженими органами державної влади в межах їх повноважень, з урахуванням методичних рекомендацій щодо підготовки листа очікувань, затверджених Мінекономіки.

Цільові показники ефективності

66. З метою оцінки вищим органом управління підприємства (товариства) ефективності досягнення цілей діяльності підприємством, товариством з контрольною часткою держави щодо кожної визначеної цілі діяльності (довго-, середньо- та короткострокової, фінансової, нефінансової, операційної) визначаються цільові показники ефективності.

67. Цільові показники ефективності досягнення цілей діяльності підприємством, товариством з контрольною часткою держави включаються до листа очікувань і можуть бути уточнені та доповнені іншими узгодженими із ними цілями діяльності та показниками у стратегічному плані розвитку та інших планах суб'єкта господарювання.

68. Цільові показники ефективності досягнення цілей підприємством, товариством з контрольною часткою держави повинні бути:

пов'язаними з цілями діяльності суб'єкта господарювання, сферою та основними видами його діяльності, його бізнес-моделлю;

чіткими, зокрема щодо обсягу чи ступеня їх досягнення та часових меж для цього;

вимірюваними в числових значеннях або шляхом перевірки результатів вжиття тих чи інших заходів;

придатними для порівняння з показниками суб'єкта господарювання за попередні періоди, а також аналогічними показниками інших суб'єктів господарювання;

заснованими на якісних і кількісних показниках;

відображені за базовими та цільовими значеннями;

відображені за визначені законодавством періоди планування та звітності;

взаємоузгодженими, тобто не дублювати та не суперечити один одному;

об'єктивними та досяжними з урахуванням компетенції органів управління суб'єкта господарювання.

69. Методичні рекомендації щодо підготовки листа очікувань, затверджені Мінекономіки, встановлюють додаткові вимоги, яким мають відповідати цільові показники ефективності.

70. До цільових фінансових показників ефективності належать:

рентабельність - коефіцієнт рентабельності діяльності, коефіцієнт рентабельності операційних витрат, коефіцієнт зростання операційних витрат, коефіцієнт рентабельності EBITDA, коефіцієнт рентабельності активів, коефіцієнт рентабельності власного капіталу, коефіцієнт зростання доходів;

платоспроможність - коефіцієнт фінансової стійкості, коефіцієнт покриття EBITDA фінансових витрат, коефіцієнт відношення боргу до EBITDA, коефіцієнт відношення боргу до власного капіталу, коефіцієнт відношення боргу до активів;

ліквідність - коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності, період обороту дебіторської заборгованості, період обороту кредиторської заборгованості;

обсяги виплат на користь держави;

обсяги бюджетного фінансування (у разі наявності);

інші цільові фінансові показники ефективності з урахуванням специфіки діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави, досягнення яких можна оцінити за даними фінансової звітності.

71. Цільові фінансові показники ефективності, включені до листа очікувань, визначаються та оцінюються вищим органом управління підприємства (товариства) з урахуванням:

фінансової стійкості підприємства, товариства з контрольною часткою держави та його можливості виконувати свої функції в коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі;

операційного та фінансового ризику підприємства, товариства з контрольною часткою держави (збільшення рівня ризику повинно призводити до встановлення вищого показника рентабельності);

бізнес-ризиків підприємства, товариства з контрольною часткою держави (збільшення рівня ризику повинно призводити до встановлення вищого показника власного капіталу);

результатів оцінювання фінансових ризиків підприємства, товариства з контрольною часткою держави відповідно до методики, затвердженої Кабінетом Міністрів України;

можливості підприємства, товариства з контрольною часткою держави забезпечити передбачуваний розмір дивідендів (частини чистого прибутку, що відраховується до державного бюджету);

майбутніх потреб підприємства, товариства з контрольною часткою держави в інвестиціях;

показників діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави за попередні періоди;

стратегічного плану розвитку підприємства, товариства з контрольною часткою держави;

порівняльних показників суб'єктів господарювання державного сектору економіки України та інших країн з урахуванням впливу бюджетного фінансування та квазіфінансових операцій, включаючи ті, які пов'язані з виконанням спеціальних обов'язків (за наявності таких показників).

72. У разі визначення цільових показників ефективності, які не вимагаються законодавством та для яких законодавством не передбачені методи обчислення, до листа очікувань включаються методи обчислення таких показників з урахуванням особливостей діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави.

73. Особливості встановлення цілей діяльності та цільових показників ефективності, не врегульовані цією Політикою власності, визначаються методичними рекомендаціями щодо підготовки листа очікувань, затвердженими Мінекономіки.

Лист очікувань

74. Вищий орган управління підприємства (товариства) після консультацій з наглядовою радою (у разі її відсутності - з виконавчим органом) щороку затверджує лист очікувань, в якому визначаються цілі діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави та цільові показники ефективності для оцінки досягнення цілей діяльності з урахуванням стратегічного плану розвитку відповідного суб'єкта господарювання.

75. До листа очікувань власника державного підприємства, товариства з контрольною часткою держави, що є суб'єктами природних монополій або плановий розрахунковий обсяг чистого прибутку яких перевищує 50 млн. гривень, включаються обов'язкові фінансові показники, а саме коефіцієнти - рентабельності, ліквідності та платоспроможності, а також обсяги виплат на користь держави, бюджетного фінансування та квазіфінансових операцій, визначені за погодженням з Мінфіном (в окремих випадках - за додатковою участю Кабінету Міністрів України), у [Порядку щорічного погодження](#)

пропозицій щодо окремих фінансових показників, а також обсягів виплат на користь держави, бюджетного фінансування та квазіфіскальних операцій, які включатимуться до листа очікувань власника, а також до фінансових планів, стратегічних планів розвитку та інвестиційних планів на середньострокову перспективу суб'єктів господарювання державного сектору економіки”, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2024 р. № 984 (Офіційний вісник України, 2024 р., № 82, ст. 4838).

До листа очікувань включаються розрахунки обсягів виплат на користь держави (включаючи частину чистого прибутку, яка відраховується до державного бюджету, дивіденди), бюджетного фінансування та квазіфіскальних операцій, узгоджені з фінансовими показниками підприємства, товариства з контрольною часткою держави.

76. Якщо підприємство, товариство з контрольною часткою держави володіє дочірніми підприємствами, в листі очікувань можуть визначатися цілі діяльності щодо управління дочірніми підприємствами з урахуванням операційної автономності та виключної компетенції органів управління дочірніх підприємств, передбаченої законодавством та їх статутами.

77. Після затвердження листа очікувань та його отримання підприємством, товариством з контрольною часткою держави лист очікувань оприлюднюється на офіційному веб-сайті суб'єкта управління та веб-сайті підприємства, товариства з контрольною часткою держави, крім інформації, що віднесена [Законом України](#) “Про інформацію” до інформації з обмеженим доступом.

78. До листа очікувань можуть бути внесені зміни до початку планового року та протягом планового року з урахуванням стратегічного плану розвитку підприємства, товариства з контрольною часткою держави за умови, що:

підстава для змін настала після затвердження листа очікувань;

зміни вносяться виключно в тій мірі, в якій це необхідно для врахування впливу обставин, які стали підставою для внесення змін;

зміни стосуються лише тих цілей діяльності та цільових показників ефективності, які передбачені на рік, що ще не закінчився.

Підстави для внесення змін до листа очікувань можуть включати зміни в розмірі бюджетного фінансування суб'єкта господарювання, зміни в законодавстві (включаючи акти органів державної влади, що здійснюють державне регулювання ринку), які впливають на діяльність суб'єкта господарювання, зміни в регульованих цінах (тарифах), які застосовуються до суб'єкта господарювання та впливають на формування більшої частини доходів від його основної діяльності, необхідність фінансування невідкладних робіт, пов'язаних із подоланням негативних наслідків збройної агресії або інших обставин непереборної сили (якщо така необхідність фінансування призводить до збільшення або зменшення основних фінансових показників більш як на 20 відсотків порівняно із затвердженими та якщо відповідні зміни до листа очікувань обмежуються тими показниками, на які вплинула необхідність фінансування, та ступенем, до якого цей фактор мав вплив), передача підприємства, корпоративних прав держави в управління іншому суб'єкту управління. Зміни до листа очікувань можуть вноситися також з інших підстав, якщо такі підстави не залежать від підприємства, товариства з контрольною часткою

держави, істотно впливають на досягнення цілей діяльності і такий вплив обґрунтований наглядовою радою. Зміни до листа очікувань не можуть вноситися у зв'язку з обставинами, настання яких залежить від дій членів органів управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави, включаючи незадовільне виконання їх посадових обов'язків.

79. За результатами проміжного аналізу досягнення цілей діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави вищий орган управління може ініціювати проведення у порядку, передбаченому методичними рекомендаціями щодо підготовки листа очікувань, затвердженими Мінекономіки, консультацій з наглядовою радою щодо внесення змін до листа очікувань та/або рекомендувати наглядовій раді чи зобов'язати її вжити заходів для забезпечення досягнення цілей діяльності, визначених у листі очікувань. Відповідні рішення можуть бути прийняті протягом одного місяця після отримання проміжного (щоквартального) звіту про досягнення коротко- та середньострокових фінансових, операційних і нефінансових цілей, визначених у листі очікувань, а в разі скликання загальних зборів - під час їх проведення.

80. Щорічна оцінка досягнення цілей діяльності здійснюється вищим органом управління підприємства (товариства) на підставі щорічного звіту про досягнення цілей діяльності підприємства (товариства), визначених у листі очікувань власника, погодженого наглядовою радою.

81. За результатами розгляду щорічного звіту вищий орган управління підприємства (товариства) приймає рішення про те, чи є оцінка досягнення цілей діяльності підприємства (товариства) ефективною, задовільною або незадовільною.

82. Якщо підприємство, товариство з контрольною часткою держави прямо або опосередковано володіє дочірніми підприємствами або планує їх створення чи набуття акцій (часток) в їх статутному капіталі, в листі очікувань визначаються цілі діяльності та цільові показники ефективності для всіх зазначених суб'єктів господарювання разом на груповій (консолідованій) основі. Органи управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави в межах своєї компетенції повинні забезпечити досягнення (виконання) таких цілей діяльності та цільових показників ефективності їх дочірніми підприємствами. У разі затвердження для підприємства, товариства з контрольною часткою держави листа очікувань на груповій (консолідованій) основі затвердження окремих листів очікувань щодо кожного з їх дочірніх підприємств не є обов'язковим.

83. Особливості підготовки та затвердження листа очікувань встановлюються методичними рекомендаціями щодо підготовки листа очікувань, затвердженими Мінекономіки.

Плани діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави

84. На основі цієї Політики власності затверджується стратегічний план розвитку, що визначає довгострокові цілі та напрями розвитку підприємства, товариства з контрольною часткою держави на три - п'ять років, який підлягає регулярному перегляду з метою його актуалізації (у разі необхідності). Підприємство, товариство з контрольною часткою держави щорічно готує звіт про виконання стратегічного плану розвитку.

85. На основі цієї Політики власності, стратегічного плану розвитку та листа очікувань складаються річний фінансовий та інвестиційний плани, інвестиційний план на середньострокову перспективу (три-п'ять років), а також у разі потреби - інші плани діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави.

86. Річний інвестиційний план затверджується після підготовки та затвердження середньострокового інвестиційного плану.

87. Затверджені плани підприємства, товариства з контрольною часткою держави мають бути узгоджені між собою.

Очікування держави щодо інвестицій і запозичень підприємства, товариства з контрольною часткою держави

88. Питання щодо залучення інвестицій підприємством, товариством з контрольною часткою держави, погодження (затвердження) якого належить до виключної компетенції вищого органу управління підприємства (товариства), повинно бути попередньо розглянуто наглядовою радою (в разі її утворення). Наглядова рада повинна надати вищому органу управління підприємства (товариства) рекомендацію щодо погодження (затвердження) чи відмови в погодженні (затвердженні) відповідного питання.

89. Інвестиційний план підприємства, товариства з контрольною часткою держави повинен включати окремі інвестиційні проекти (проектні пропозиції), кожен з яких оцінюється індивідуально за такими напрямками та критеріями:

відповідність інвестиції суспільним інтересам, визначеним з урахуванням цілей державної політики щодо економічного та соціального розвитку, інвестицій, інновацій, відновлення та відбудови України, критеріїв пріоритезації концепцій публічних інвестиційних проектів, а також відповідність інвестиції цілям підприємства, товариства з контрольною часткою держави, визначеним його стратегічним планом розвитку;

відповідність інвестиції принципам і стандартам відповідального ведення бізнесу, сталого розвитку, а також відсутність негативного впливу інвестиції на суспільство та/або навколишнє природне середовище під час її здійснення або в майбутньому;

фінансова доцільність та обґрунтованість інвестиції, що передбачає відповідність, зокрема, таким критеріям: сприяння інвестиції фінансовій стабільності підприємства, товариства з контрольною часткою держави; позитивна чиста поточна вартість інвестиції; перевищення в довгостроковій перспективі очікуваного результату від інвестиції над витратами на неї з урахуванням можливих інвестиційних ризиків; перевищення внутрішньої норми прибутку інвестиції над середньозваженою вартістю капіталу; погодження (затвердження) інвестиції, яка має від'ємну чисту поточну вартість, лише за умови детального якісного та кількісного обґрунтування позитивних результатів інвестиції та інших важливих фінансових і нефінансових аспектів інвестиції з урахуванням критеріїв пріоритезації концепцій публічних інвестиційних проектів; оцінка впливу інвестиції на дивіденди (частину чистого прибутку, яка відраховується до державного бюджету) та інших фінансових параметрів інвестиції, включаючи потреби залучити фінансування та вплив такого фінансування на структуру капіталу суб'єкта господарювання та рівень його фінансового ризику, кредитного рейтингу, платоспроможності та майбутньої здатності залучати капітал;

технічна здійсненність та інституційна спроможність, що передбачає оцінку операційної готовності до реалізації інвестиційного проекту, включаючи наявність працівників з відповідною кваліфікацією, інженерно-транспортної інфраструктури, земельних ділянок та іншого необхідного майна, рівень технологічного забезпечення;

оцінка характеру та кількісного вираження ризиків інвестиції та підготовка заходів управління ризиками або запобігання їм;

додаткові види діяльності. Підприємство, товариство з контрольною часткою держави може розвивати додаткові види діяльності за умови, що такі види діяльності сприяють досягненню цілей, визначених у стратегічному плані розвитку та/або листі очікувань, не створюють ризиків для його основної діяльності та виконання спеціальних обов'язків, а також не обмежують чи спотворюють конкуренцію. Вищий орган управління підприємства (товариства) має бути завчасно повідомлений наглядовою радою (у разі її відсутності - виконавчим органом) про додаткові види діяльності, які він планує розвивати, зокрема для прийняття у зв'язку з цим рішень з питань, які належать до виключної компетенції таких органів.

90. Кредити та позики, розміщення боргових цінних паперів, підприємства, товариства з контрольною часткою держави повинні спрямовуватися передусім на реалізацію інвестиційних проектів з метою підвищення ефективності його діяльності, а комерційних підприємств і господарських товариств - також на збільшення його прибутковості.

91. Умови залучення кредитів та позик, розміщення боргових цінних паперів, підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави повинні бути економічно обґрунтованими та відповідати меті їх залучення, враховуючи поточну та перспективну фінансову стійкість відповідного підприємства, товариства.

92. Мінфін бере участь у процесі управління підприємствами, корпоративними правами держави та реалізації цієї Політики власності шляхом здійснення передбачених законодавством повноважень з управління фінансовими ризиками і борговою стійкістю та оцінки їх впливу, а також погодження окремих питань, пов'язаних з діяльністю окремих підприємств, господарських товариств з контрольною часткою держави, зокрема залучення кредитів (позик), надання гарантій або поручительств за зобов'язаннями, визначення фінансових показників, які включаються до листа очікувань власника та фінансових, стратегічних та інвестиційних планів, визначення методики розрахунку розміру резерву сумнівних боргів (резерву для відшкодування очікуваних кредитних втрат), визначення граничних обсягів капітальних інвестицій.

Розділ VII. Засади корпоративного управління

Загальні засади

93. Корпоративне управління на підприємстві, в товаристві з контрольною часткою держави ґрунтується на таких принципах:

1) розмежування функцій власності, контролю та управління, яке полягає у чіткому розділенні компетенції вищого органу управління підприємства (товариства), компетенції наглядової ради (в разі її утворення) та компетенції керівника державного унітарного підприємства або виконавчого органу (за однорівневої структури управління - повноважень

виконавчих і невиконавчих директорів) і визначається у статутах та внутрішніх положеннях підприємств, товариств з контрольною часткою держави;

2) операційна незалежність і захист від втручання, що полягає у:

недопущенні перевищення повноважень та втручання вищого органу управління підприємства (товариства) у прийняття рішень наглядовою радою та виконавчим органом відповідного підприємства, товариства, а також у процес розгляду та вирішення питань, які належать до операційної (поточної) діяльності відповідного підприємства, товариства та не належать до виключної компетенції вищого органу управління підприємства (товариства);

врахуванні наглядовою радою підприємства, товариства з контрольною часткою держави під час розгляду та вирішення питань, які належать до операційної діяльності відповідного підприємства, товариства, операційної незалежності членів виконавчого органу та уникненні надмірного втручання в їх операційну незалежність;

3) досягнення цілей, що полягає у забезпеченні органами управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави управління у спосіб, що забезпечує досягнення цілей діяльності;

4) прозорість, що включає прозору процедуру конкурсного відбору, призначення та винагороди членів органів управління підприємств, товариств з контрольною часткою держави, а також додаткові вимоги до розкриття ними інформації;

5) професійність, різноманітність та гендерна рівність, що полягає у врахуванні під час формування органів управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави передусім професійного досвіду і знань кандидата на відповідну посаду, а також формування органів управління з дотриманням принципів різноманітності та гендерної рівності, що передбачає, зокрема, рівність можливостей і збалансоване представництво статей та уникнення дискримінації за віком, статтю, політичними чи релігійними переконаннями кандидата;

6) врахування визнаних світових практик, що передбачає забезпечення вищим органом управління підприємства (товариства) під час затвердження статутів та внутрішніх положень підприємства, товариства з контрольною часткою держави їх відповідності принципам і рекомендаціям з корпоративного врядування та управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки, схваленим ОЕСР, у межах, що не суперечать законодавству України;

7) рівне ставлення до акціонерів (учасників), що полягає у забезпеченні рівних прав акціонерів (учасників) товариства.

94. Члени органів управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави, а також інші особи, які відповідно до закону або статуту виступають від його імені, зобов'язані діяти в інтересах відповідного суб'єкта господарювання, добросовісно, розумно, в межах повноважень, наданих їм статутом та законодавством. Члени органів управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави повинні уникати конфлікту інтересів, забезпечувати належну обачність у своїх діях і рішеннях, ставити інтереси підприємства (товариства) вище за особисті інтереси.

95. У статутах та внутрішніх положеннях підприємства, товариства з контрольною часткою держави визначаються:

порядок погодження значних господарських зобов'язань (значних правочинів) і господарських зобов'язань, щодо вчинення яких є заінтересованість (правочинів із заінтересованістю, правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість);

особливості запровадження та функціонування системи внутрішнього контролю, яка включає функції комплаєнсу, управління ризиками та внутрішнього аудиту, системи запобігання корупції та системи повідомлень про порушення.

96. Принципи та засади, передбачені [пунктами 93-95](#) цієї Політики власності, враховуються під час затвердження Кабінетом Міністрів України типового статуту підприємства, а також затвердження вищим органом управління підприємства (товариства) статуту відповідного підприємства, товариства.

97. Підприємства поступово будуть перетворені у державні акціонерні товариства або товариства з обмеженою відповідальністю, що сприятиме впровадженню принципів і рекомендацій з корпоративного управління, що схвалені ОЕСР.

98. Підприємство, товариство з контрольною часткою держави можуть мати дворівневу або одnorівневу структуру управління.

99. За дворівневої структури управління органами управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави обов'язково є вищий орган управління підприємства (товариства) та одноосібний або колегіальний виконавчий орган, а також наглядова рада, створена за рішенням вищого органу управління, яка в межах компетенції, передбаченої законом і статутом, здійснює захист прав власника (акціонерів, учасників) підприємства, товариства, управління підприємством, товариством, а також контролює та регулює діяльність його виконавчого органу.

100. За одnorівневої структури управління органами управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави є вищий орган управління підприємства (товариства) та колегіальний виконавчий орган у формі ради директорів, яка складається з виконавчих та невиконавчих директорів і здійснює управління підприємством, товариством та забезпечує контроль за діяльністю виконавчих директорів. Одnorівнева структура управління застосовується відповідно до [Закону України](#) “Про акціонерні товариства”.

101. Якщо інше не визначено законом, у разі застосування одnorівневої структури управління до ради директорів підприємства, товариства з контрольною часткою держави застосовуються положення цієї Політики власності та інших нормативно-правових актів щодо наглядової ради, включаючи положення щодо компетенції наглядової ради, а до невиконавчого члена ради директорів - положення цієї Політики власності та інших нормативно-правових актів щодо члена наглядової ради.

102. У період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 12 місяців з дня його припинення чи скасування, але не більше трьох років з дня набрання чинності [Законом України](#) від 22 лютого 2024 р. № 3587-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління”, якщо інше не визначено законодавством, у разі застосування дворівневої структури управління на підприємстві, в товаристві з контрольною часткою держави у період неправоможності

наглядової ради орган управління державного унітарного підприємства, загальні збори господарського товариства мають право приймати рішення з питань, що належать до виключної компетенції наглядової ради згідно із законом та/або статутом, до обрання нового складу наглядової ради.

Після набрання наглядовою радою правоможності рішення, які належать до виключної компетенції наглядової ради і були прийняті органом управління/загальними зборами акціонерів у період її неправоможності, можуть бути переглянуті наглядовою радою.

Наглядова рада

103. Утворення наглядової ради є обов'язковим на підприємствах, у товариствах з контрольною часткою держави, якщо це прямо передбачено законом або якщо підприємство, товариство з контрольною часткою держави є великим підприємством відповідно до [Закону України](#) “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, крім:

підприємств, які є некомерційними;

підприємств, статутом яких передбачено, що вони не мають на меті отримання прибутку;

підприємств, товариств з контрольною часткою держави, які не провадять основну діяльність;

підприємств, товариств з контрольною часткою держави, які перебувають на територіях, на яких ведуться бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією;

підприємств, товариств з контрольною часткою держави, щодо яких прийнято рішення про ліквідацію чи приватизацію або які за результатами здійснення розподілу, передбаченого [пунктом 20](#) цієї Політики власності, віднесені до категорії тих, що мають бути приватизовані чи ліквідовані.

Якщо підприємство, товариство з контрольною часткою держави прямо чи опосередковано володіє дочірнім підприємством, яке є великим підприємством відповідно до [Закону України](#) “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, утворення наглядової ради в такому дочірньому підприємстві не є обов'язковим.

104. За рішенням вищого органу управління підприємства (товариства) наглядова рада може утворюватися на підприємстві, у товаристві з контрольною часткою держави, в якому утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону або [пункту 103](#) цієї Політики власності. У такому разі наглядова рада утворюється з дотриманням принципів колективної придатності, різноманітності складу, рівності вимог, професійності, відкритості та прозорості.

105. У разі утворення наглядової ради на підприємствах, у товариствах з контрольною часткою держави затверджуються положення про винагороду членів наглядової ради, а також положення про наглядову раду, в якому, зокрема, передбачаються повноваження із здійснення контролю за функціонуванням системи внутрішнього контролю та впровадження внутрішніх антикорупційних заходів, можуть визначатися вимоги до членів

наглядової ради, зокрема щодо освіти та професійного досвіду, які повинні стосуватися передусім професійного досвіду та знань члена наглядової ради.

106. Членів наглядової ради призначає вищий орган управління підприємства (товариства) з урахуванням вимог і порядку, визначених цією Політикою власності та іншими нормативно-правовими актами. До складу наглядової ради входять особи, які є представниками держави як власника, та незалежні члени, які становлять більшість членів наглядової ради. За наявності в товаристві з контрольною часткою держави інших акціонерів (учасників) до наглядової ради можуть також входити представники таких учасників (акціонерів) залежно від кількості їх акцій (розміру їх частки) та положень статуту відповідного господарського товариства. Цивільно-правовий договір з членом наглядової ради від імені підприємства, товариства з контрольною часткою держави підписує особа, уповноважена на це вищим органом управління підприємства (товариства).

107. Вищий орган управління підприємства (товариства) призначає незалежних членів наглядової ради в установленому законодавством порядку за результатами прозорого конкурсного відбору на строк, визначений законом. У разі проведення конкурсного відбору незалежних членів наглядової ради можуть бути залучені професійні консультанти з відбору персоналу. Незалежні члени наглядової ради повинні відповідати вимогам щодо незалежності, встановленим законом, протягом усього строку своїх повноважень.

108. Призначення членів наглядової ради підприємства та товариства з контрольною часткою держави, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України, здійснюється за участю комітету з призначення керівників особливо важливих для економіки підприємств, який діє в порядку, передбаченому законодавством.

109. Наглядова рада підприємства, товариства з контрольною часткою держави обов'язково утворює комітет з питань аудиту і комітет з питань призначень та винагород. Додатково до цих комітетів наглядова рада може утворювати з числа членів наглядової ради інші комітети з урахуванням специфіки діяльності відповідного підприємства, товариства з контрольною часткою держави.

110. Порядок роботи комітетів наглядової ради визначається у положенні про наглядову раду підприємства, товариства з контрольною часткою держави та/або положенні про комітети наглядової ради, яке затверджується наглядовою радою. Рекомендації комітетів наглядової ради не мають юридичної сили без рішення наглядової ради, яким затверджуються такі рекомендації.

Виконавчий орган

111. Виконавчий орган підприємства, товариства з контрольною часткою держави може бути одноосібним або колегіальним.

112. Кількісний склад виконавчого органу та порядок призначення його членів визначаються статутом підприємства, товариства з контрольною часткою держави з урахуванням вимог цієї Політики власності та інших нормативно-правових актів.

113. Члени виконавчого органу призначаються на строк від трьох до п'яти років. Орган, який призначив членів виконавчого органу, регулярно (не рідше ніж один раз на рік) оцінює їх діяльність для визначення потреби у зміні складу виконавчого органу повністю або

частково. Оцінці підлягають, зокрема, ефективність виконання кожним членом виконавчого органу своїх повноважень, його результативність щодо виконання поставлених задач, ефективна участь у засіданнях виконавчого органу, а також кількість внесених на розгляд виконавчого органу рішень.

Однорівнева структура управління

114. За рішенням вищого органу управління підприємства (товариства) може застосовуватися однорівнева структура управління відповідно до вимог [Закону України](#) “Про акціонерні товариства” та утворюватися рада директорів.

115. До складу ради директорів входять виконавчі та невиконавчі директори. Невиконавчі директори призначаються за результатами прозорого конкурсного відбору. Більшість складу ради директорів становлять незалежні невиконавчі директори, незалежність яких повинна визначатися відповідно до критеріїв, установлених [Закonom України](#) “Про управління об’єктами державної власності” для незалежних членів наглядової ради.

116. Раду директорів підприємства, товариства з контрольною часткою держави очолює голова ради директорів, якого члени ради директорів обирають з числа незалежних невиконавчих директорів.

117. Рада директорів обирає з числа виконавчих директорів головного виконавчого директора, який має право без довіреності діяти від імені відповідного підприємства, товариства, представляти інтереси товариства, вчиняти правочини від імені товариства, видавати накази та розпорядження, обов’язкові для виконання всіма працівниками відповідного підприємства, товариства. Головний виконавчий директор ради директорів не може бути головою ради директорів.

118. Управління поточною діяльністю підприємства, товариства з контрольною часткою держави, в якому утворена рада директорів, здійснюється виконавчими директорами. Функції з управління ризиками та контролю за діяльністю виконавчих директорів підприємства, товариства з контрольною часткою держави здійснюються невиконавчими директорами. У разі застосування однорівневої структури управління незалежні невиконавчі директори ради директорів здійснюють функції та повноваження, віднесені законом до компетенції наглядової ради, якщо інше не передбачено законом.

119. Статут і внутрішні положення підприємства, товариства з контрольною часткою держави, які регулюють діяльність ради директорів, повинні містити положення, які унеможливають вирішальний вплив виконавчих директорів ради директорів або будь-кого з них окремо на результати голосування щодо рішень ради директорів з питань контролю за діяльністю виконавчих директорів та з інших питань, які віднесені законом до компетенції наглядової ради.

120. Вищий орган управління підприємства (товариства) призначає невиконавчих директорів ради директорів у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

121. Рада директорів обов’язково утворює комітет з питань аудиту та комітет з питань призначень та винагород згідно з вимогами, визначеними [Закonom України](#) “Про управління об’єктами державної власності” та цією Політикою власності для комітету з

питань аудиту наглядової ради, голова та більшість членів якого повинні бути незалежними невиконавчими директорами та до складу якого не можуть входити виконавчі директори. Додатково рада директорів може утворювати з числа членів ради директорів інші комітети з урахуванням специфіки діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави. Порядок роботи комітетів ради директорів визначається у положенні про раду директорів підприємства, товариства з контрольною часткою держави та/або положенні про комітети ради директорів, яке затверджується радою директорів. Рекомендації комітетів ради директорів не мають юридичної сили без рішення ради директорів, яким затверджуються такі рекомендації.

Внутрішній контроль

122. Підприємство, товариство з контрольною часткою держави повинно створити комплексну, адекватну та ефективну систему внутрішнього контролю, яка включає функції комплаєнсу, управління ризиками та внутрішнього аудиту, систему запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, систему запобігання корупції та систему повідомлень про порушення з урахуванням особливостей його діяльності, характеру та обсягів відповідних операцій, а також притаманних його діяльності ризиків (ризик-орієнтований підхід). Наглядова рада (рада директорів), а у разі, коли наглядова рада (рада директорів) не передбачена статутом, - вищий орган управління підприємства (товариства) забезпечує розроблення та затвердження необхідних внутрішніх документів, що забезпечують ефективну діяльність зазначених систем.

123. Наглядова рада підприємства (товариства) обов'язково призначає внутрішнього аудитора (підрозділ внутрішнього аудиту), який діє відповідно до положення, затвердженого наглядовою радою, і є підпорядкованим та підзвітним наглядовій раді та голові комітету з питань аудиту (у разі утворення). Внутрішній аудитор (працівники підрозділу внутрішнього аудиту) не може (не можуть) суміщати таку діяльність з будь-якою іншою діяльністю на такому державному унітарному підприємстві, у господарському товаристві.

124. Особи, які забезпечують керівництво функціями комплаєнсу та управління ризиками на підприємстві, у товаристві з контрольною часткою держави (крім тих, які надають фінансові послуги), можуть бути підзвітними одночасно наглядовій раді та виконавчому органу з питань, що належать до компетенції відповідних органів, з правом виносити будь-які питання, включаючи ті, в яких вони підзвітні виконавчому органу, безпосередньо на розгляд наглядової ради. Незалежно від такої підзвітності наглядова рада здійснює контроль за функціонуванням функцій комплаєнсу та управління ризиками.

125. Система внутрішнього контролю, яка включає функції комплаєнсу, управління ризиками та внутрішнього аудиту, повинна сприяти належному функціонуванню системи запобігання корупції на підприємстві, в товаристві з контрольною часткою держави, зокрема шляхом визначення пов'язаних з корупцією ризиків для діяльності відповідного підприємства, товариства, участі в розробленні антикорупційної програми юридичної особи, підготовки рекомендацій щодо належного функціонування системи закупівель і порядку вирішення конфліктів інтересів, затвердження внутрішніх правил ділової етики.

126. Наглядова рада підприємства, товариства з контрольною часткою держави за участю комітету з питань аудиту та у разі потреби інших комітетів регулярно оцінює

адекватність та ефективність систем внутрішнього контролю та вживає заходів для їх вдосконалення за результатами такої оцінки.

127. Наглядова рада підприємства, товариства з контрольною часткою держави повинна регулярно оцінювати потребу в перевірках (аудиті) належної роботи окремих його напрямів (функцій), включаючи операційний аудит, аудит інформаційної безпеки та інші види перевірок (аудиту).

Корпоративний секретар

128. На підприємствах, у товариствах з контрольною часткою держави, в яких утворення наглядової ради або ради директорів передбачено законом, цією Політикою власності або статутом, утворюється посада корпоративного секретаря, який обирається та повноваження якого припиняються наглядовою радою (радою директорів).

129. Корпоративний секретар є посадовою особою підприємства, товариства з контрольною часткою держави, яка забезпечує ефективну взаємодію між органами управління відповідного підприємства, товариства та вищим органом управління підприємства (товариства), сприяє належному функціонуванню системи корпоративного управління та виконує інші функції, передбачені законодавством, а також статутом та/або внутрішніми документами відповідного підприємства, товариства. Підприємствам, товариствам з контрольною часткою держави рекомендується визначати особливості діяльності корпоративного секретаря з урахуванням відповідних вимог [Закону України “Про акціонерні товариства”](#).

130. Корпоративний секретар виконує функції секретаря засідань наглядової ради та колегіального виконавчого органу підприємства, товариства з контрольною часткою держави.

131. На підприємстві, у товаристві з контрольною часткою держави може утворюватися апарат корпоративного секретаря як окремий структурний підрозділ для забезпечення ефективного виконання корпоративним секретарем своїх обов’язків.

Оцінювання діяльності наглядової ради

132. Наглядова рада підприємства, товариства з контрольною часткою держави повинна щороку проводити оцінювання своєї діяльності та викладати результати оцінювання у відповідному звіті. Оцінювання повинне охоплювати, а звіт включати, зокрема, такі складові:

склад і структура наглядової ради, зокрема в частині поєднання потрібних для підприємства, товариства з контрольною часткою держави досвіду, знань та ефективності організації роботи наглядової ради як колегіального органу в цілому;

відповідність членів наглядової ради визначеним згідно із законодавством вимогам до них, а також належне виконання ними своїх обов’язків та ефективність роботи кожного члена наглядової ради;

ефективність діяльності комітетів наглядової ради;

внесок наглядової ради в досягнення цілей підприємства, товариства з контрольною часткою держави, визначених у листі очікувань;

інші складові, щодо яких повинне проводитися оцінювання відповідно до закону (включаючи вимоги [Закону України](#) “Про акціонерні товариства” в разі, коли оцінювання проводиться в акціонерному товаристві, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій належать державі).

133. Додатково до оцінювання, передбаченого [пунктом 132](#) цієї Політики власності, оцінювання діяльності наглядової ради підприємства, товариства з контрольною часткою держави, які відповідають критеріям обов’язкового залучення незалежного консультанта до оцінювання наглядової ради, проводиться таким незалежним консультантом, відібраним на конкурсній основі, щонайменше один раз на три роки відповідно до порядку оцінювання діяльності наглядової ради, що затверджується Кабінетом Міністрів України. Консультант повинен бути незалежним від підприємства, товариства з контрольною часткою держави та членів його органів управління та не повинен мати конфлікту інтересів, який може вплинути на об’єктивність оцінювання. За результатами оцінювання консультант готує звіт, який подається вищому органу управління підприємства (товариства) для затвердження. Звіт про оцінювання наглядової ради (як звіт наглядової ради, так і звіт незалежного консультанта) повинен описувати сфери для покращення її діяльності та рекомендації (з планом конкретних дій) для покращення діяльності (за наявності).

134. Інформація про проведення оцінювання наглядової ради підприємства, товариства з контрольною часткою держави підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті суб’єкта управління. Оприлюдненню підлягають висновки за результатами оцінювання діяльності наглядової ради як колегіального органу в цілому (без урахування індивідуального оцінювання кожного її члена) та рекомендації (з планом конкретних дій) для покращення її діяльності.

135. За результатами оцінювання наглядової ради вищий орган управління підприємства (товариства) може прийняти рішення щодо зобов’язання членів наглядової ради вжити заходів для покращення її діяльності або щодо зміни складу наглядової ради (повністю чи частково).

136. Інші особливості порядку оцінювання діяльності наглядової ради визначаються в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Розділ VIII. Вимоги щодо звітності, прозорості та розкриття інформації підприємств, товариств із контрольною часткою держави

Загальні засади

137. Ведення, складення та подання (оприлюднення) підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави фінансової та іншої звітності (інформації), передбаченої законодавством, повинно ґрунтуватися передусім на таких принципах і засадах:

гармонізація із стандартами ЄС, що полягає у прийнятті органами державної влади нормативно-правових актів щодо ведення, складення та подання (оприлюднення) звітності (інформації) підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави, які узгоджені з вимогами, нормами та правилами ЄС;

ефективність, що полягає у прийнятті органами державної влади нормативно-правових актів щодо ведення, складення та подання (оприлюднення) звітності (інформації) підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави, які мінімізують подання (розкриття) такими підприємствами та товариствами однакової інформації за різними видами (формами) звітності, а також у забезпеченні автоматизованого обміну інформацією, отриманою від підприємств, товариств з контрольною часткою держави між органами державної влади, до повноважень яких належить збір відповідної інформації;

повнота, достовірність і доступність звітності (інформації), яка ведеться, складається, подається (оприлюднюється) підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави.

138. Підприємства, товариства з контрольною часткою держави повинні забезпечити складення фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, які оприлюднені державною мовою на офіційному веб-сайті Мінфіну.

Особливості складення звіту про управління підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави

139. Підприємства, товариства з контрольною часткою держави повинні щороку складати та подавати разом з фінансовою звітністю звіт про управління.

140. Підприємства, товариства з контрольною часткою держави, які складають звіт про управління, повинні включати до звіту про управління нефінансову інформацію про вплив діяльності відповідного підприємства або товариства на навколишнє природне середовище, внесок у сталий розвиток, соціальний захист працівників, запобігання корупції, а також про оцінку відповідності підприємства, товариства за принципами та рекомендаціями з корпоративного врядування та управління підприємствами державної форми власності, схваленими ОЕСР.

Перевірка фінансової звітності підприємства, товариства з контрольною часткою держави суб'єктом аудиторської діяльності

141. Річна фінансова звітність підприємства, товариства з контрольною часткою держави підлягає обов'язковій перевірці суб'єктом аудиторської діяльності, відбір і призначення якого проводяться на конкурсній основі відповідно до [Закону України](#) "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність".

142. Суб'єкт управління забезпечує проведення суб'єктом аудиторської діяльності щорічних незалежних перевірок фінансової звітності підприємств, товариств з контрольною часткою держави у випадках, коли утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону або статуту. У разі зміни керівника підприємства або голови виконавчого органу товариства з контрольною часткою держави вищий орган управління підприємства (товариства) має право ініціювати проведення незалежного аудиту або державного фінансового аудиту його діяльності в порядку, передбаченому законом, у випадках, коли утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону або не передбачено статутом.

143. Підприємства, товариства з контрольною часткою держави, які не належать до підприємств, що становлять суспільний інтерес, відповідно до [Закону України](#) "Про

бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, застосовують порядок відбору суб’єкта аудиторської діяльності, встановлений законом для підприємств, що становлять суспільний інтерес.

144. Підприємства, товариства з контрольною часткою держави можуть визначати у своїх внутрішніх документах додаткові вимоги щодо досвіду суб’єкта аудиторської діяльності в межах, передбачених законом.

Щорічний агрегований звіт про ефективність управління підприємствами та товариствами з контрольною часткою держави

145. Суб’єкти управління до 15 квітня року, що настає за звітним, подають Мінекономіки інформацію про виконання функцій з управління підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави в порядку та обсязі, що передбачені Кабінетом Міністрів України, для здійснення контролю за виконанням функцій з управління об’єктами державної власності. Інформація, яка подається Мінекономіки суб’єктами управління, повинна включати інформацію, передбачену [пунктом 150](#) цієї Політики власності, в частині здійснення повноважень відповідного суб’єкта управління та в розрізі кожного підприємства, товариства з контрольною часткою держави, щодо якого (корпоративних прав держави у статутному капіталі якого) відповідний суб’єкт управління виконує функції власника від імені держави.

146. Суб’єкти управління до 1 травня року, що настає за звітним, подають Мінфіну за встановленою ним формою інформацію про:

загальні суми бюджетного фінансування, грантів, субсидій та дотацій тощо, отриманих підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави від держави та інших донорів за звітний рік, та інформацію про їх використання (у розрізі кожного підприємства, товариства з контрольною часткою держави);

обсяги виплат на користь держави (податкових та неподаткових) від підприємств, товариств з контрольною часткою держави за звітний рік (у розрізі кожного підприємства, товариства з контрольною часткою держави).

147. Мінфін аналізує інформацію та до 1 червня року, що настає за звітним, подає Мінекономіки:

узагальнену інформацію (а також у розрізі кожного підприємства, товариства з контрольною часткою держави), отриману відповідно до [пункту 146](#) цієї Політики власності;

інформацію про основні фінансові ризики, пов’язані з володінням та управлінням підприємствами, товариствами з корпоративними правами держави, із зазначенням пропозицій та рекомендацій щодо необхідності здійснення заходів з мінімізації фінансових ризиків.

148. Інформація, що надійшла від Мінфіну, включається до окремого розділу щорічного агрегованого звіту про ефективність управління підприємствами та товариствами з контрольною часткою держави.

149. На основі інформації, що надійшла від суб'єктів управління та Мінфіну, Мінекономіки готує та подає Кабінетові Міністрів України не пізніше 1 липня року, що настає за звітним, щорічний агрегований звіт про ефективність управління підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави (далі - агрегований звіт).

150. До агрегованого звіту включається така інформація за звітний рік:

узагальнена інформація про поточний стан портфеля підприємств, товариств з контрольною часткою держави, основні положення державної політики у сфері управління ними з урахуванням їх ранжування, актуальні зміни щодо них, стислий огляд ключових результатів реалізації зазначеної державної політики;

перелік підприємств, товариств з контрольною часткою держави станом на 31 грудня звітного року, загальна інформація про їх майновий стан, а також інформація (узагальнена щодо всіх підприємств, товариств з контрольною часткою держави та з розподілом за видами діяльності) про загальну вартість їх активів, загальні розміри їх річного чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), фінансового результату від їх господарської діяльності, частини чистого прибутку (дивідендів), відрахованих (сплачених) до державного бюджету, про загальні показники рентабельності власного капіталу та співвідношення власного капіталу і активів, середньооблікову кількість штатних працівників;

результати аналізу узагальнених фінансових, операційних та нефінансових показників ефективності, що включатимуться до щорічних звітів про досягнення цілей діяльності підприємств, товариств з контрольною часткою держави, визначених у листах очікувань власника;

дані про діяльність суб'єктів управління корпоративними правами держави та господарських структур, яким передано повноваження з управління корпоративними правами держави;

інформація про зміну кількості підприємств, товариств з контрольною часткою держави та їх організаційно-правової форми протягом звітного року, розмір державної частки у статутному капіталі господарських товариств;

узагальнена інформація про процедури призначення членів виконавчих органів і наглядових рад підприємств, товариств з контрольною часткою держави, кількість членів виконавчих органів і наглядових рад, вік і стать, кількість незалежних членів (для наглядових рад), кількість невиконавчих і незалежних невиконавчих директорів (для рад директорів), строк перебування членів органів управління на посадах, процедур встановлення та розмір їх винагороди, а також про комітети наглядових рад (рад директорів);

інформація про підприємства, товариства з контрольною часткою держави, які виконують спеціальні обов'язки та/або реалізують цілі державної політики, про механізм встановлення спеціальних обов'язків та участі підприємств, товариств з контрольною часткою держави у реалізації цілей державної політики;

узагальнена інформація про показники виконання фінансових планів підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави;

узагальнена інформація про виконання стратегічних планів розвитку підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави;

узагальнена інформація про підсумкові результати оцінки досягнення підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави поставлених цілей діяльності, визначених у листах очікувань;

інформація про підприємства, товариства з контрольною часткою держави, які є підприємствами, які становлять суспільний інтерес та/або в яких утворено наглядову раду (в розрізі кожного з відповідних підприємств, товариств), а саме про обґрунтування залишення їх у державній власності, їх цілі діяльності та основні фінансові, операційні та нефінансові показники ефективності, визначені у стратегічних планах розвитку і листах очікувань, про виконання вимог щодо корпоративного управління, передбачених **розділом VII** цієї Політики власності, виконання спеціальних обов'язків і реалізацію цілей державної політики.

151. Агрегований звіт оприлюднюється на офіційному веб-сайті Мінекономіки, а також на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних.

152. У період воєнного стану агрегований звіт не публікується.

Особливості оприлюднення інформації підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави

153. Додатково до інформації, оприлюднення якої передбачено законом, на веб-сайті підприємства, товариства з контрольною часткою держави підлягає оприлюдненню така інформація:

листи очікувань, затверджені для підприємства, товариства з контрольною часткою держави, а також щорічні звіти про досягнення цілей діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави, визначених у листі очікувань власника;

звіти про управління з інформацією в обсязі, передбаченому **пунктом 140** цієї Політики власності та іншими положеннями законодавства;

найменування суб'єкта управління;

структура власності підприємства, товариства з контрольною часткою держави, яка включає інформацію про його власника (акціонерів, учасників), дочірні підприємства та господарські товариства, у статутному капіталі яких йому прямо або опосередковано належать акції (частки), незалежно від кількості відповідних акцій (розміру відповідних часток);

внутрішні положення, що регулюють діяльність органів управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави, включаючи комітети наглядової ради або ради директорів, а також внутрішні положення, що регулюють систему внутрішнього контролю, функції комплаєнсу, управління ризиками, внутрішнього аудиту, систему запобігання корупції, систему повідомлень про порушення;

перелік комітетів наглядової ради або ради директорів (у разі її утворення), відомості про голів і членів комітетів;

перелік спеціальних обов'язків, покладених на підприємство, товариство з контрольною часткою держави, із зазначенням мети таких обов'язків, пов'язаних відрахувань із державного бюджету, правових підстав покладення таких обов'язків, інформації про ціноутворення;

стратегічний план розвитку підприємства, товариства з контрольною часткою держави, а також звіти про його виконання;

інформація про значні господарські зобов'язання (значні правочини) та господарські зобов'язання, щодо вчинення яких є заінтересованість (правочини із заінтересованістю, правочини, щодо вчинення яких є заінтересованість), вчинені підприємством, товариством з контрольною часткою держави, включаючи інформацію про сторони, предмет, ціну та строк виконання відповідного зобов'язання (правочину);

рішення наглядової ради або ради директорів підприємства, товариства з контрольною часткою держави (у разі її утворення);

перелік афілійованих осіб посадових осіб підприємства, товариства з контрольною часткою держави;

звіти про винагороду членів виконавчого органу та членів наглядової ради;

інформація про сталий розвиток;

інформація про дотримання підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави принципів і рекомендацій з корпоративного врядування та управління підприємствами державної форми власності, схвалених ОЕСР;

інша інформація, оприлюднення якої передбачено цією Політикою власності.

154. Щодо кожного підприємства, товариства з корпоративними правами держави суб'єкт управління повинен оприлюднити на своєму офіційному веб-сайті інформацію про обґрунтування залишення відповідного підприємства або відповідних корпоративних прав держави в державній власності, а також невідкладно оновлювати інформацію про таке обґрунтування в разі будь-яких змін.

155. Підприємства, товариства з контрольною часткою держави повинні створити власний веб-сайт і забезпечувати цілодобовий і безкоштовний загальний доступ до нього. За рішенням вищого органу управління підприємства (товариства) відповідне підприємство, товариство може не створювати власний веб-сайт за умови оприлюднення інформації, передбаченої законодавством, зокрема цією Політикою власності, на офіційному веб-сайті суб'єкта управління.

156. Підприємство, товариство з контрольною часткою держави повинне підтримувати актуальність розміщеної на його веб-сайті інформації та в разі виникнення змін невідкладно оновлювати таку інформацію. Доступ до інформації, яка підлягає оприлюдненню на веб-сайті підприємства, товариства з контрольною часткою держави, повинен надаватися цілодобово, безоплатно із збереженням відповідної інформації не менше 10 років з моменту оприлюднення, якщо законодавством не передбачений триваліший строк її зберігання.

157. Підприємство, товариство з контрольною часткою держави повинне забезпечити розкриття передбаченої [Господарським кодексом України](#) та [пунктом 153](#) цієї Політики

власності інформації про їх дочірні підприємства. Відповідна інформація оприлюднюється на веб-сайті підприємства, товариства з контрольною часткою держави або на веб-сайті його відповідного дочірнього підприємства.

158. Підприємство, товариство з контрольною часткою держави має право обмежувати оприлюднення частини інформації, яка є його комерційною таємницею або інформацією з обмеженим доступом, крім випадку, коли відповідна інформація стосується виконання ними спеціальних обов'язків. Наявність у документі інформації, яка є комерційною таємницею або інформацією з обмеженим доступом, не звільняє підприємство, товариство з контрольною часткою держави від обов'язку оприлюднювати інформацію, яка не є комерційною таємницею або інформацією з обмеженим доступом.

159. Під час дії правового режиму воєнного стану в інтересах національної безпеки та оборони та/або з метою захисту державної таємниці Кабінет Міністрів України за поданням відповідних суб'єктів управління визначає підприємства, товариства з контрольною часткою держави, які можуть не оприлюднювати окрему інформацію, передбачену **пунктом 153** цієї Політики власності, за умови, що відповідні підприємства, товариства є операторами об'єктів критичної інфраструктури або суб'єктами оборонно-промислового комплексу або належать до сфери управління Міноборони, а оприлюднення ними інформації створює загрози для національної безпеки та оборони або захисту державної таємниці. У разі прийняття такого рішення інформація відповідних підприємств, товариств підлягає оприлюдненню на загальних підставах у частині, не обмеженій відповідним рішенням Кабінету Міністрів України.

Розділ IX. Особливості управління підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави в період дії правового режиму воєнного стану

160. У період дії правового режиму воєнного стану суб'єкти управління, підприємства, товариства з контрольною часткою держави повинні здійснювати свої повноваження та провадити господарську діяльність на загальних підставах згідно із законом з урахуванням особливостей, передбачених цим розділом.

У період дії правового режиму воєнного стану особливості призначення керівників, голів виконавчих органів та членів наглядових рад суб'єктів господарювання державного сектору економіки визначаються в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

161. Управління корпоративними правами держави, набутими відповідно до Законів України “Про санкції”, “Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів”, “Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану” та інших законів, здійснюється відповідно до цієї Політики власності та інших нормативно-правових актів.

162. Під час прийняття рішень у період дії правового режиму воєнного стану суб'єкти управління, підприємства, товариства з контрольною часткою держави повинні керуватися передусім необхідністю забезпечення безпеки людей, збереження їх життя та здоров'я, забезпечення безперервної діяльності підприємств та товариств з контрольною часткою держави, а також оперативного і ефективного усунення наслідків збройної агресії, які

негативно впливають на діяльність суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

163. Під час підготовки листів очікувань, стратегічного плану розвитку, фінансового, інвестиційного та інших планів підприємств, товариств з контрольною часткою держави суб'єкти управління, підприємства, товариства з контрольною часткою держави повинні забезпечити їх узгодженість із нормативно-правовими актами та іншими документами у сфері національної безпеки і оборони, затвердженими органами, на які покладено функції із забезпечення національної безпеки.

164. Виконавчий орган підприємства, товариства з контрольною часткою держави розробляє та подає наглядовій раді, а у разі її відсутності - вищому органу управління підприємства, (товариства) для затвердження план управління відповідним суб'єктом господарювання з метою забезпечення безперервності його діяльності у період дії правового режиму воєнного стану, який повинен містити:

1) оцінку можливості виконання підприємством, товариством з контрольною часткою держави покладених завдань у зв'язку з наявними або можливими руйнуваннями майна, порушеннями ланцюгів постачання, кібератаками, зменшенням чисельності персоналу або іншими обставинами, зумовленими збройною агресією;

2) заходи з підготовки та збільшення резервних запасів необхідних ресурсів для забезпечення безперервної діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави, їх зберігання, забезпечення альтернативних маршрутів їх постачання;

3) заходи з моніторингу та протидії дезінформації з питань, які стосуються діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави;

4) заходи з підвищення мобільності працівників в частині визначення місця та часу роботи, оцінка потреби в евакуації чи релокації працівників відповідного суб'єкта господарювання, план евакуації працівників за наявності такої потреби;

5) план відновлення діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави в разі евакуації чи релокації працівників, а також з урахуванням потенційного впливу кадрів та впливу збройної агресії на соціально-економічне становище працівників, якщо відповідні обставини спричиняють зупинення діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави;

6) заходи із захисту основного майна підприємства, товариства з контрольною часткою держави від пошкодження чи руйнування, а також заходи для зменшення негативних наслідків у разі такого пошкодження чи руйнування;

7) заходи із взаємодії підприємства, товариства з контрольною часткою держави з іноземними юридичними особами, створеними відповідно до законодавства інших держав, а також з міжнародними організаціями для отримання технічної допомоги, якщо діяльність підприємства, товариства з контрольною часткою держави залежить від таких іноземних суб'єктів та/або міжнародних організацій або впливає на них, - також для координації діяльності, крім:

юридичних осіб, які зареєстровані відповідно до законодавства Російської Федерації та/або Республіки Білорусь чи мають філію або представництво з місцезнаходженням на території Російської Федерації та/або Республіки Білорусь;

та/або юридичних осіб, засновником (учасником, акціонером) або бенефіціаром яких прямо або опосередковано є Російська Федерація та/або Республіка Білорусь, громадянин Російської Федерації та/або Республіки Білорусь (крім того, який проживає на території України на законних підставах), юридична особа, яка зареєстрована відповідно до законодавства Російської Федерації та/або Республіки Білорусь;

юридичних осіб, до яких застосовані спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до [Закону України](#) “Про санкції”, а також юридичних осіб, 50 і більше відсотків статутного капіталу яких належать прямо або опосередковано таким особам;

юридичних осіб, до яких застосовано санкції іноземними державами (крім держав, що здійснили або здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному в [Законі України](#) “Про оборону України”), міждержавними об’єднаннями або міжнародними організаціями, а також юридичних осіб, 50 і більше відсотків статутного капіталу яких належать прямо або опосередковано таким особам;

юридичних осіб, які зареєстровані в державах, які віднесені Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон, та/або державах, які внесені Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) до списку держав, що не співпрацюють у сфері протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, а також юридичних осіб, 50 і більше відсотків статутного капіталу яких належать прямо або опосередковано таким особам;

юридичних осіб, відомості про яких внесено до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов’язані з корупцією правопорушення, а також юридичних осіб, 50 і більше відсотків статутного капіталу яких належать прямо або опосередковано таким особам;

юридичних осіб, до керівників та/або кінцевих бенефіціарних власників яких застосовано санкції відповідно до [Закону України](#) “Про санкції”, або застосовано санкції іноземними державами (крім держав, що здійснили або здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному в [Законі України](#) “Про оборону України”), міждержавними об’єднаннями або міжнародними організаціями, або керівників та/або кінцевих бенефіціарних власників яких внесено до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов’язані з корупцією правопорушення;

8) заходи з удосконалення навичок працівників підприємства, товариства з контрольною часткою держави щодо захисту від наслідків збройної агресії;

9) заходи із затвердження (оновлення) внутрішніх положень, інструкцій та інших документів з безпеки, що не суперечать вимогам законодавства, для захисту працівників, майна та інформації підприємства, товариства з контрольною часткою держави від негативних наслідків збройної агресії та заходи контролю за виконанням зазначених документів;

10) заходи із спрощення та прискорення прийняття управлінських рішень і делегування повноважень чи їх перерозподілу;

11) оцінку здатності підприємства, товариства з контрольною часткою держави виконувати в повному обсязі вимоги законодавства щодо звітності та оприлюднення інформації та вимоги регуляторних актів в умовах збройної агресії;

12) оцінку інших додаткових потреб (за наявності) підприємства, товариства з контрольною часткою держави і оцінку відповідних витрат.

165. У період дії правового режиму воєнного стану підприємство, товариство з контрольною часткою держави має регулярно, але не рідше ніж раз на півроку, оцінювати загрози для його діяльності, пов'язані із збройною агресією. Виконавчий орган підприємства, товариства з контрольною часткою держави повинен оновлювати план, передбачений [пунктом 164](#) цієї Політики власності, в разі істотних змін у загрозах для його діяльності, пов'язаних із збройною агресією, чи необхідності запобігання чи усунення наслідків таких загроз.

166. Будь-які пільги, фінансування та/або інші види допомоги, які надаються органами державної влади підприємствам, товариствам з контрольною часткою держави для забезпечення безперервності їх діяльності у період дії правового режиму воєнного стану, повинні надаватися відповідно до принципу конкурентної нейтральності, передбаченого [підпунктом 6](#) пункту 48 цієї Політики власності. Надання пільг, фінансування та/або іншої допомоги не повинно призводити до надання підприємствам, товариствам з контрольною часткою держави конкурентних переваг над іншими суб'єктами господарювання.

167. За пропозицією підприємства, товариства з контрольною часткою держави у зв'язку із завданням йому значних збитків або настанням для нього інших негативних наслідків у зв'язку із збройною агресією цілі його діяльності, включені до листа очікувань, можуть бути переглянуті вищим органом товариства.

168. Під час перегляду листа очікувань вищий орган управління підприємства (товариства) може встановити кілька цільових показників ефективності для оцінки досягнення цілей діяльності залежно від ступеня впливу негативних наслідків збройної агресії.

169. У разі коли підприємство, товариство з контрольною часткою держави перебуває під загрозою або зазнало пошкодження або знищення майна, зупинення діяльності у зв'язку з бойовими діями або інших негативних наслідків збройної агресії, його керівник повинен невідкладно повідомити наглядовій раді про обставини настання та характер впливу відповідних загроз або наслідків, а за її відсутності - вищому органу управління підприємства (товариства). Рішення вищого органу управління підприємства (товариства) та/або наглядової ради у зв'язку з ліквідацією таких наслідків повинні прийматися з урахуванням принципу "відбудувати (відновити) краще, ніж було", який передбачає зокрема:

здійснення заходів, які передбачають не лише відновлення діяльності та/або майна підприємства, товариства з контрольною часткою держави, а також підвищення ефективності діяльності та/або використання майна та забезпечення стійкості до впливу обставин непереборної сили у подальшому;

здійснення енергоефективних заходів з урахуванням кліматичних та екологічних стандартів ЄС, включаючи декарбонізацію, розвиток відновлюваних джерел енергії та системи управління відходами, реалізацію проектів енерго- та ресурсоефективного будівництва;

залучення інвестицій в “зелену” трансформацію та локалізацію виробництва товарів.

170. У період дії правового режиму воєнного стану прибуток підприємства, товариства з контрольною часткою держави, який залишається після відрахування частини чистого прибутку (виплати дивідендів) до державного бюджету в розмірі, передбаченому законом або визначеному згідно з [Державною дивідендною політикою](#), повинен використовуватися передусім для відновлення майна підприємства, товариства з контрольною часткою держави, знищеного або пошкодженого внаслідок збройної агресії.

171. У період дії правового режиму воєнного стану Кабінет Міністрів України може в межах своїх повноважень незалежно від обґрунтування державної власності, визначеного згідно з [розділом II](#) цієї Політики власності, затвердити перелік підприємств, корпоративних прав держави, щодо яких не може бути прийнято рішення про приватизацію до припинення або скасування воєнного стану у зв'язку з необхідністю забезпечення національної безпеки та/або збільшення надходжень державного бюджету за рахунок відрахування частини чистого прибутку підприємствами та виплати дивідендів товариствами з контрольною часткою держави.

172. Щодо підприємств, корпоративних прав держави, які включені до переліку, зазначеного у [пункті 171](#) цієї Політики власності, а також корпоративних прав держави, які перейшли в державну власність у період дії воєнного стану, після припинення або скасування воєнного стану суб'єкти управління повинні провести аналіз підстав для залишення відповідного об'єкта в державній власності згідно з [розділами II і III](#) цієї Політики власності.

173. У разі відсутності за результатами аналізу, проведеного згідно з [розділами II і III](#) цієї Політики власності, підстав для залишення в державній власності підприємств, корпоративних прав держави суб'єкти управління повинні в межах своїх повноважень прийняти рішення для забезпечення припинення державної власності щодо відповідних об'єктів.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 29 листопада 2024 р. № 1369

ПОЛІТИКА
винагороди керівників державних унітарних підприємств
та голів виконавчих органів господарських товариств, у
статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій
(часток) належать державі

1. Ця Політика винагороди керівників державних унітарних підприємств та голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі (далі - Політика винагороди керівників), визначає принципи та методологічні підходи до встановлення винагороди керівників державних унітарних підприємств, голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, зокрема головних виконавчих директорів державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі (далі - керівники), з урахуванням результатів їх фінансово-господарської діяльності та є невід'ємною частиною **Політики державної власності**.

Дія цієї Політики винагороди керівників не поширюється на управління банками, що здійснюється відповідно до **Закону України** "Про банки і банківську діяльність".

Ця Політика винагороди керівників застосовується під час встановлення винагороди виконавцям обов'язків керівників.

2. Винагородою керівника є виплата в грошовій формі за виконання керівником покладених на нього обов'язків, складові та розмір якої встановлюється згідно з цією Політикою винагороди керівників та умовами контракту, укладеного між керівником та державним унітарним підприємством (далі - підприємство), господарським товариством, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі (далі - товариство з контрольною часткою держави).

3. Встановлення винагороди керівника має відповідати таким принципам:

1) сприяти залученню на посаду керівника особи з такими професійним досвідом і знаннями, застосування яких сприятиме досягненню цілей діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави;

2) заохочувати керівника до прийняття рішень, які сприяють досягненню передусім довгострокових цілей діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави та його сталому розвитку, а не короткостроковій вигоді;

3) визначатися обґрунтовано та прозоро, а саме розмір винагороди, її структура та способи розрахунку повинні детально описуватися у контракті з керівником, а також можуть додатково описуватися в положенні про винагороду керівника, а за його відсутності - у статуті підприємства, товариства з контрольною часткою держави;

4) відповідати обов'язкам, професійному досвіду, знанням та ефективності діяльності керівника, а також складності управління підприємством, товариством з контрольною часткою держави з урахуванням його фінансових показників, результатів фінансово-господарської діяльності, галузевої належності та ризиків діяльності (принцип пропорційності та конкурентоспроможності);

5) не бути вищою, ніж потрібно для залучення керівника із знаннями та професійним досвідом, які потрібні для управління відповідним підприємством, товариством з контрольною часткою держави (принцип помірності);

6) зберігати баланс між достатніми фінансовими стимулами для ефективної роботи керівника, з одного боку, та особливостями діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави, результатами його фінансово-господарської діяльності (принцип справедливості), з іншого боку.

4. У разі утворення наглядової ради на підприємстві, у товаристві з контрольною часткою держави наглядова рада повинна забезпечити дотримання відповідним підприємством або товариством з контрольною часткою держави цієї Політики винагороди керівників.

5. Винагорода керівника складається з фіксованої та змінної частин. Розміри фіксованої та змінної частин та особливості визначення змінної частини винагороди керівника визначаються в контракті з керівником відповідно до умов, затверджених органом, уповноваженим встановлювати розмір винагороди керівника згідно із законом та цією Політикою винагороди керівників.

6. Право на отримання винагороди виникає в керівника після укладення контракту між ним та підприємством, товариством з контрольною часткою держави.

7. Вищий орган управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави може, а у випадках, передбачених законом, зобов'язаний затвердити внутрішнє положення про винагороду членів виконавчого органу (ради директорів) або керівника відповідно до законодавства. У разі затвердження такого положення воно підлягає оприлюдненню на веб-сайті підприємства, товариства з контрольною часткою держави або на офіційному веб-сайті вищого органу управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави.

8. Розмір винагороди керівника повинен відповідати рівню професійного досвіду, знань, ефективності діяльності, обов'язкам керівника, а також особливостям та складності управління підприємством, товариством з контрольною часткою держави з урахуванням його фінансових показників, результатів фінансово-господарської діяльності, галузевої належності та ризиків діяльності. Оцінку зазначених обставин здійснює орган, уповноважений встановлювати розмір винагороди керівника згідно із законом, а у разі затвердження внутрішнього положення про винагороду членів виконавчого органу (ради директорів) або керівника - відповідно до критеріїв та умов, визначених таким положенням.

9. Розмір фіксованої частини винагороди встановлюється в контракті з керівником у твердій грошовій сумі в гривні або іноземній валюті (для керівника-нерезидента). Сума винагороди, що підлягає сплаті в іноземній валюті, визначається за офіційним курсом гривні до такої валюти, встановленим Національним банком на дату виплати винагороди, та виплачується в гривні.

10. Змінна частина винагороди встановлюється та виплачується керівнику за рішенням органу, уповноваженого встановлювати розмір винагороди керівника згідно із законом, в порядку, передбаченому в контракті з керівником, з урахуванням таких вимог:

1) змінна частина винагороди керівника встановлюється та виплачується на підставі оцінки органом, уповноваженим встановлювати розмір винагороди керівника згідно із законом, ефективності діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави щодо виконання стратегічного плану розвитку, фінансового та інвестиційного планів, щодо досягнення цілей діяльності та показників, визначених у листі очікувань, та щодо досягнення інших цілей і показників, визначених у контракті з керівником. Для такої оцінки враховується виключно діяльність керівника, спрямована на виконання зазначених планів і досягнення встановлених цілей і показників, і не можуть враховуватися показники, зумовлені зовнішніми обставинами, на які не впливає керівник;

2) якщо підприємство, товариство з контрольною часткою держави не виконало плани та/або не досягнуло цілей, зазначених у підпункті 1 цього пункту, керівнику може бути виплачена змінна частина винагороди за умови, що невиконання планів та/або недосягнення цілей сталося внаслідок обставин непереборної сили або інших обставин, на які не може впливати керівник та які не можна було передбачити завчасно, та за умови обґрунтування відповідної виплати в рішенні органу, уповноваженого встановлювати розмір винагороди керівника згідно із законом. У разі неприйняття рішення про відповідну виплату обґрунтування такого рішення не вимагається;

3) розмір змінної частини винагороди керівника не може перевищувати 30 відсотків розміру фіксованої частини винагороди керівника, виплаченої йому за період, для якого встановлюється розмір змінної частини винагороди;

4) сукупний розмір змінної частини винагороди, встановленої керівнику протягом календарного року, не може перевищувати 30 відсотків сукупного розміру фіксованої винагороди керівника у відповідному році;

5) умови виплати змінної частини винагороди керівника затверджуються органом, уповноваженим встановлювати розмір винагороди керівника згідно із законом, до початку періоду, за який виплачується змінна частина винагороди керівника;

6) змінна частина винагороди керівника встановлюється в тій самій валюті, що і фіксована частина винагороди, та виплачується в гривні;

7) за рішенням органу, уповноваженого встановлювати розмір винагороди керівника згідно із законом, змінна частина винагороди може виплачуватися керівнику частинами у строки, визначені таким органом.

11. Зменшення розміру змінної частини винагороди керівника не повинно бути самостійною підставою для збільшення розміру фіксованої частини винагороди керівника.

12. Розміри фіксованої та/або змінної частин винагороди керівника можуть бути збільшені лише за умови збільшення наявних або встановлення нових цілей та/або показників діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави згідно з листом очікувань, стратегічним планом розвитку, фінансовим, інвестиційними планами відповідного підприємства або товариства з контрольною часткою держави з урахуванням досягнення керівником у відповідному періоді ключових показників ефективності, визначених у контракті з керівником, а також на умовах, визначених внутрішнім положенням про винагороду членів виконавчого органу (ради директорів) або керівника (у разі затвердження такого положення).

За відсутності умов, зазначених в абзаці першому цього пункту, розміри фіксованої та/або змінної частин винагороди керівника можуть бути збільшені лише для врахування фактичного індексу споживчих цін за умови дотримання ліміту винагороди керівника, передбаченого [пунктом 15](#) цієї Політики винагороди керівників.

13. У разі збільшення наявних або встановлення нових цілей та/або показників діяльності, від яких залежить виплата змінної частини винагороди керівника, орган, уповноважений встановлювати розмір винагороди керівника згідно із законом, повинен прийняти одне з таких рішень:

1) переглянути змінну частину винагороди керівника в бік збільшення з урахуванням змінених показників або цілей діяльності;

2) не переглядати змінну частину винагороди керівника за умови письмового обґрунтування такого рішення.

14. Під час встановлення винагороди керівника відповідно до цієї Політики винагороди керівників до розміру винагороди включаються податок на доходи фізичних осіб і будь-які інші податки та збори, які підлягають утриманню у зв'язку з нарахуванням та виплатою винагороди керівника.

15. Сукупний річний розмір фіксованої та змінної частин винагороди керівника не може перевищувати ліміт винагороди керівника, визначений відповідно до [пунктів 18-24](#) цієї Політики винагороди керівників на основі дослідження рівня винагород керівників суб'єктів господарювання недержавної форми власності (далі - дослідження рівня винагород).

16. Підприємство, товариство з контрольною часткою держави має право вимагати зменшення розміру винагороди керівника чи повернення виплаченої йому винагороди лише у випадках, прямо передбачених законом або контрактом з керівником, або за письмовою згодою керівника.

17. Додатково до підстав, передбачених законом, підставами для зменшення винагороди керівника чи повернення виплаченої йому винагороди є:

1) для зменшення винагороди - погіршення фінансового стану (недосягнення ключових показників ефективності, визначених у контракті з керівником) підприємства, товариства з контрольною часткою держави;

2) для повернення виплаченої винагороди - порушення керівником конкретних обов'язків, передбачених контрактом як підстава для такого повернення.

Порядок зменшення чи повернення винагороди та розмір, на який зменшується чи в якому повертається винагорода, визначаються в контракті з керівником.

18. Дослідження рівня винагород здійснюється щонайменше один раз на три роки до 31 січня першого із зазначених трьох років (далі - базовий рік) суб'єктом господарювання, у статутному капіталі якого відсутня державна частка та який має документально підтверджений досвід здійснення аналогічних досліджень, на замовлення Мінекономіки. Оплата за надання послуг з проведення дослідження рівня винагород може здійснюватися за рахунок коштів державного бюджету або інших джерел, не заборонених законодавством.

19. Дослідження рівня винагород повинне:

1) включати інформацію щодо розмірів фіксованої та змінної частин винагороди керівників суб'єктів господарювання недержавної форми власності за галузями, в яких провадять діяльність підприємства, товариства з контрольною часткою держави;

2) включати такі сегменти:

за чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) суб'єкта господарювання (без урахування податку на додану вартість) - не менше трьох сегментів до 200 млн. євро за середньозваженим курсом валют Національного банку в найближчому повному році, що передуює базовому року;

за галузями - не менше трьох сегментів;

3) відповідати таким вимогам щодо репрезентативності:

загальна кількість спостережень повинна становити не менше 100;

кожний окремий сегмент за галуззю або чистим доходом повинен містити щонайменше 20 спостережень;

за відсутності достатньої кількості спостережень за окремою галуззю кілька галузей із співставними рівнями винагороди можуть бути об'єднані в один сегмент або можуть враховуватися дані про рівні винагороди керівників суб'єктів господарювання, які провадять діяльність у відповідних галузях у країнах - членах ЄС;

суб'єктами господарювання недержавної форми власності, які включаються до вибірки, повинні бути господарські товариства та підприємства, що діють на основі приватної форми власності та у статутному капіталі яких державі не належать акції (частки);

до вибірки не можуть включатися юридичні особи, в яких керівником є акціонер (учасник, кінцевий бенефіціарний власник), якому прямо чи опосередковано належить більше 10 відсотків акцій (часток) у статутному капіталі товариства з контрольною часткою держави, або член сім'ї такої особи.

Суб'єкт, який здійснює дослідження рівня винагород, може визначати додаткові вимоги щодо репрезентативності дослідження рівня винагород, що не суперечать зазначеним вимогам.

20. За результатами проведеного дослідження рівня винагород суб'єкт, який здійснює дослідження рівня винагород, повинен визначити такі дані:

1) медіанні значення винагород керівників суб'єктів господарювання недержавної форми власності залежно від сегмента чистого доходу та такі, які визначаються у гривнях, євро та доларах США за середньозваженим курсом валют Національного банку в найближчому повному році, що передує базовому року. Медіанним значенням є значення, яке є у відповідному переліку упорядкованих за зростанням показників винагороди;

2) коефіцієнти коригування за сегментом чистого доходу суб'єкта господарювання та порядок їх застосування;

3) коефіцієнти коригування за галуззю, в якій суб'єкт господарювання провадить діяльність, та порядок їх застосування.

Мінекономіки оприлюднює дані, зазначені в цьому пункті, на своєму офіційному веб-сайті, а також на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних.

21. На кожному підприємстві, у товаристві з контрольною часткою держави орган, уповноважений встановлювати розмір винагороди керівника згідно із законом, затверджує ліміт винагороди керівника на кожен календарний рік, що охоплюється дослідженням рівня винагород (включаючи рік, в якому оприлюднені дані дослідження), у гривні згідно з принципами, передбаченими **пунктом 3** цієї Політики винагороди керівників, в один із таких способів:

1) шляхом використання медіанного значення винагороди в євро або доларах США (якщо відповідне значення представлене в обох валютах, одна з валют обирається на розсуд органу, уповноваженого встановлювати розмір винагороди керівника згідно із законом) за даними дослідження рівня винагород та переведення цього значення у гривні за офіційним курсом валют, встановленим Національним банком на дату розрахунку ліміту винагороди керівника;

2) шляхом використання медіанного значення винагороди у гривнях за даними дослідження рівня винагород та застосування до цього значення фактичного індексу споживчих цін в Україні за період від місяця, у якому визначене медіанне значення винагороди за даними дослідження рівня винагород, до місяця розрахунку ліміту винагороди керівника, визначеного згідно з офіційною державною статистичною інформацією.

До ліміту винагороди керівника на найближчий календарний рік, розрахованого в один із способів, зазначених у цьому пункті, додатково застосовується прогнозний індекс споживчих цін в Україні у розрахунку грудень до грудня попереднього року, затверджений у порядку, передбаченому законодавством.

22. Для розрахунку ліміту винагороди керівника використовується медіанне значення відповідного сегмента, скориговане за галуззю та плановим чистим доходом (без урахування податку на додану вартість) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) підприємства, товариства з контрольною часткою держави в календарному році, для якого розраховується ліміт винагороди керівника.

23. Якщо підприємство, товариство з контрольною часткою держави провадить діяльність одночасно в кількох галузях, що увійшли до різних сегментів дослідження рівня винагород, коефіцієнт коригування за галуззю має бути середньозваженим за чистим

доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) відповідного підприємства, господарського товариства в цих галузях.

24. Для визначення ліміту винагороди керівника підприємства, товариства з контрольною часткою держави, яке є власником (акціонером, учасником) або яке від імені держави здійснює функції власника (акціонера, учасника) юридичних осіб, над якими воно здійснює контроль, показники відповідних юридичних осіб враховуються на консолідованій основі з показниками відповідного підприємства або товариства з контрольною часткою держави.

25. Орган, уповноважений встановлювати розмір винагороди керівника згідно із законом, може встановити вищий розмір вихідної допомоги для керівника в контракті з ним порівняно з мінімальним розміром, встановленим законом для відповідного випадку розірвання контракту, виключно за умови письмового обґрунтування вищого розміру вихідної допомоги в рішенні про встановлення розміру вихідної допомоги для керівника.

26. У разі встановлення вихідної допомоги для керівника у вищому розмірі порівняно з мінімальним розміром, встановленим законом для відповідного випадку розірвання контракту, розмір вихідної допомоги не повинен перевищувати шестимісячну середню фіксовану частину винагороди керівника.

27. Суми вихідної допомоги, на які має право керівник у разі розірвання контракту, не враховуються для визначення відповідності винагороди керівника ліміту винагороди керівника згідно з **пунктом 15** цієї Політики винагороди керівників.

28. У період дії правового режиму воєнного стану в Україні виплата вихідної допомоги керівнику не здійснюється.

29. Вищий орган управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави щороку затверджує звіт про винагороду членів виконавчого органу, який повинен містити інформацію про розмір винагороди керівника у звітному році та описувати особливості застосування відповідним підприємством або товариством з контрольною часткою держави цієї Політики винагороди керівників під час визначення винагороди керівника у звітному році.

30. Звіт про винагороду членів виконавчого органу повинен містити обґрунтування для визначення розміру винагороди керівника.

31. У частині, не врегульованій цією Політикою винагороди керівників, звіт про винагороду членів виконавчого органу складається відповідно до вимог, встановлених НКЦПФР.

32. Під час перевірки фінансової звітності підприємства, товариства з контрольною часткою держави суб'єкт аудиторської діяльності повинен перевірити та подати звіт щодо дотримання відповідним підприємством або товариством з контрольною часткою держави цієї Політики винагороди керівників та внутрішніх документів відповідного підприємства або товариства з контрольною часткою держави, які прийняті на виконання цієї Політики винагороди керівників. Під час відбору та призначення суб'єкта аудиторської діяльності для перевірки фінансової звітності підприємство, товариство з контрольною часткою держави повинне включити завдання щодо подання такого звіту до обсягу завдань суб'єкта аудиторської діяльності.

33. Підприємство, товариство з контрольною часткою держави повинне оприлюднювати звіти про винагороду членів виконавчого органу та іншу передбачену законодавством інформацію щодо винагороди, інших виплат, отриманих членами виконавчого органу, на своєму веб-сайті, а також на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних. Контракт з керівником повинен передбачати згоду керівника на оприлюднення відомостей про його винагороду в обсязі, передбаченому законодавством України, статутом та внутрішніми положеннями підприємства, товариства з контрольною часткою держави.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 29 листопада 2024 р. № 1369

ПОЛІТИКА
винагороди членів наглядових рад державних унітарних
підприємств, господарських товариств, у статутному
капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток)
належать державі

1. Ця Політика винагороди членів наглядових рад державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі (далі - Політика винагороди членів наглядових рад), визначає принципи та методологічні підходи до встановлення винагороди членам наглядових рад державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі (далі - наглядова рада), з урахуванням результатів їх фінансово-господарської діяльності та є невід'ємною частиною **Політики державної власності**.

Дія цієї Політики винагороди членів наглядових рад не поширюється на управління банками, що здійснюється відповідно до **Закону України “Про банки і банківську діяльність”**.

2. Винагородою члена наглядової ради є виплата в грошовій формі за виконання членом наглядової ради покладених на нього обов'язків, розмір якої встановлюється згідно з цією Політикою винагороди членів наглядових рад та умовами цивільно-правового договору, укладеного між членом наглядової ради та державним унітарним підприємством (далі - підприємство), господарським товариством, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі (далі - товариство з контрольною часткою держави).

3. У разі застосування підприємством, товариством з контрольною часткою держави однорівневої структури управління відповідно до порядку, передбаченого **Законом України “Про акціонерні товариства”**, та утворення ради директорів винагорода невиконавчих членів ради директорів визначається відповідно до вимог цієї Політики винагороди членів наглядових рад.

4. Встановлення винагороди члена наглядової ради має відповідати таким принципам:

1) сприяти залученню до участі у наглядовій раді осіб з такими професійним досвідом і знаннями, застосування яких сприятиме досягненню цілей діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави;

2) заохочувати члена наглядової ради до прийняття рішень, які сприяють досягненню передусім довгострокових цілей діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави та його сталому розвитку, а не короткостроковій вигоді;

3) визначатися обґрунтовано та прозоро, а саме розмір винагороди та порядок її розрахунку повинні детально описуватися в цивільно-правовому договорі з членом наглядової ради, а також можуть додатково описуватися в положенні про наглядову раду та/або положенні про винагороду членів наглядової ради, а за його відсутності - у статуті підприємства, товариства з контрольною часткою держави;

4) відповідати обов'язкам, професійному досвіду, знанням та ефективності діяльності члена наглядової ради, а також складності управління підприємством, товариством з контрольною часткою держави з урахуванням його фінансових показників, результатів фінансово-господарської діяльності, галузевої належності та ризиків діяльності (принцип пропорційності та конкурентоспроможності);

5) не бути вищою, ніж потрібно для залучення члена наглядової ради із знаннями та професійним досвідом, які потрібні для управління та контролю за діяльністю відповідного підприємства, товариства з контрольною часткою держави (принцип помірності);

6) зберігати баланс між достатніми фінансовими стимулами для ефективної діяльності члена наглядової ради, з одного боку, та особливостями діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави, результатами його фінансово-господарської діяльності (принцип справедливості), з іншого боку.

5. Член наглядової ради має право на отримання виключно фіксованої винагороди, розмір якої визначається в цивільно-правовому договорі з членом наглядової ради відповідно до умов, затверджених вищим органом управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави та цією Політикою винагороди членів наглядових рад.

Член наглядової ради не має права на отримання будь-яких інших видів винагороди чи інших виплат від підприємства, товариства з контрольною часткою держави, крім компенсації витрат в обсязі, передбаченому цією Політикою винагороди членів наглядових рад. Відповідні умови щодо інших видів винагороди та інших виплат не можуть включатися до цивільно-правового договору з членом наглядової ради.

6. Вищий орган управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави не може приймати рішення про безоплатне виконання членами наглядової ради їх обов'язків, крім випадків, якщо це прямо передбачено законом або **пунктом 12** цієї Політики винагороди членів наглядових рад або на це є письмова згода члена наглядової ради.

7. Право на отримання винагороди та компенсацію витрат, пов'язаних з виконанням обов'язків, виникає у члена наглядової ради після укладення цивільно-правового договору між ним та підприємством, товариством з контрольною часткою держави.

8. Вищий орган управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави може, а у випадках, передбачених законом, зобов'язаний затвердити внутрішнє положення про винагороду членів наглядової ради відповідно до законодавства. У разі затвердження такого положення воно підлягає оприлюдненню на веб-сайті підприємства, товариства з

контрольною часткою держави або на офіційному веб-сайті вищого органу управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави.

9. Вищий орган управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави встановлює розмір винагороди члена наглядової ради з урахуванням таких вимог:

1) розмір винагороди члена наглядової ради повинен відповідати рівню професійного досвіду, знань, ефективності діяльності, обов'язкам члена наглядової ради, а також особливостям та складності управління підприємством, товариством з контрольною часткою держави з урахуванням його фінансових показників, результатів фінансово-господарської діяльності, галузевої належності та ризиків діяльності. Оцінку зазначених обставин здійснює вищий орган управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави;

2) розмір щомісячної винагороди члена наглядової ради не може перевищувати 40 відсотків ліміту винагороди керівника відповідного підприємства або голови виконавчого органу відповідного товариства з контрольною часткою держави, визначеного відповідно до Політики винагороди керівників державних унітарних підприємств та голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі.

Члени наглядової ради мають право на отримання таких щомісячних надбавок до винагороди:

у разі обіймання членом наглядової ради посади голови наглядової ради - до 20 відсотків розміру щомісячної винагороди відповідного члена наглядової ради, визначеної відповідно до цієї Політики винагороди членів наглядових рад;

у разі входження члена наглядової ради до складу комітетів наглядової ради - до 10 відсотків розміру щомісячної винагороди відповідного члена наглядової ради, визначеної відповідно до цієї Політики винагороди членів наглядових рад, незалежно від кількості комітетів, до складу яких входить відповідний член наглядової ради;

3) під час встановлення винагороди для члена наглядової ради відповідно до цієї Політики винагороди членів наглядових рад до розміру винагороди включаються податок на доходи фізичних осіб і будь-які інші податки та збори, які підлягають утриманню у зв'язку з нарахуванням та виплатою винагороди члена наглядової ради;

4) винагорода члена наглядової ради не може встановлюватися на рівні максимального (наближеного до максимального) розміру винагороди члена наглядової ради, передбаченого підпунктом 2 цього пункту, якщо такий розмір винагороди не є обґрунтованим відповідно до підпункту 1 цього пункту із зазначенням відповідного обґрунтування в рішенні вищого органу управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави;

5) для незалежних членів наглядової ради їх відповідність вимогам щодо незалежності не може бути підставою для збільшення розміру їх винагороди.

10. Розмір винагороди члена наглядової ради може бути збільшений лише за наявності щонайменше однієї з таких умов:

1) підвищення рівня професійного досвіду та знань члена наглядової ради за результатами оцінювання діяльності наглядової ради;

2) підвищення ефективності діяльності члена наглядової ради, що підтверджується результатами оцінювання діяльності наглядової ради;

3) збільшення переліку або обсягу обов'язків члена наглядової ради шляхом внесення змін до статуту чи внутрішніх положень підприємства, товариства з контрольною часткою держави або до цивільно-правового договору з членом наглядової ради;

4) збільшення наявних або встановлення нових цілей та/або показників діяльності підприємства, товариства з контрольною часткою держави згідно з листом очікувань.

Оцінку наявності умов, передбачених цим пунктом, здійснює вищий орган управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави.

За відсутності умов, зазначених у цьому пункті, розмір винагороди члена наглядової ради може бути збільшений лише для врахування фактичного індексу споживчих цін за умови дотримання максимального розміру винагороди члена наглядової ради, передбаченого **підпунктом 2** пункту 9 цієї Політики винагороди членів наглядових рад.

11. Збільшення ліміту винагороди керівника підприємства або голови виконавчого органу товариства з контрольною часткою держави не може бути самостійною підставою для збільшення винагороди члена наглядової ради відповідного підприємства або товариства з контрольною часткою держави.

12. Член наглядової ради, який представляє інтереси держави в наглядовій раді, який є особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, визначеною у **пункті 1** частини першої статті 3 Закону України “Про запобігання корупції”, не має права на отримання винагороди за свою діяльність від підприємства, товариства з контрольною часткою держави. На час виконання відповідних функцій такий член наглядової ради має право на встановлення збільшеного посадового окладу та/або збільшеної надбавки до посадового окладу в порядку, передбаченому законодавством, та на компенсацію підприємством, товариством з контрольною часткою держави витрат у зв'язку з виконанням обов'язків члена наглядової ради в обсязі, передбаченому цією Політикою винагороди членів наглядової ради.

Підприємство, товариство з контрольною часткою держави має право вимагати зменшення розміру винагороди члена наглядової ради чи повернення виплаченої йому винагороди лише у випадках, прямо передбачених законом або цивільно-правовим договором з членом наглядової ради, або за письмовою згодою члена наглядової ради.

13. Додатково до підстав, передбачених законом, підставами для зменшення винагороди члена наглядової ради чи повернення виплаченої йому винагороди можуть бути лише:

1) для зменшення винагороди - погіршення фінансового стану підприємства, товариства з контрольною часткою держави;

2) для повернення виплаченої винагороди - порушення членом наглядової ради конкретних обов'язків, передбачених цивільно-правовим договором як підстава для такого повернення.

Порядок зменшення чи повернення винагороди та розмір, на який зменшується чи в якому повертається винагорода, визначаються в цивільно-правовому договорі з членом наглядової ради.

14. Винагорода члена наглядової ради встановлюється в цивільно-правовому договорі з членом наглядової ради у твердій грошовій сумі в гривні або іноземній валюті (для члена наглядової ради - нерезидента). Сума винагороди, що підлягає сплаті в іноземній валюті, визначається за офіційним курсом гривні до такої валюти, встановленим Національним банком на дату виплати винагороди, та виплачується в гривні.

15. Винагорода виплачується члену наглядової ради щомісяця з дати укладення ним цивільно-правового договору.

16. У разі укладення членом наглядової ради цивільно-правового договору не в перший день календарного місяця сума винагороди за період з дати укладення цивільно-правового договору до кінця календарного місяця, в якому відбулося його укладення, розраховується пропорційно кількості календарних днів з дати укладення цивільно-правового договору (включно).

17. Винагорода за останній календарний місяць виконання обов'язків члена наглядової ради виплачується пропорційно кількості календарних днів, протягом яких член наглядової ради виконував свої обов'язки.

18. За підсумками виконання обов'язків за кожний календарний місяць член наглядової ради та підприємство, товариство з контрольною часткою держави протягом п'яти робочих днів після закінчення відповідного календарного місяця підписують акт приймання-передачі наданих послуг, який є підставою для виплати винагороди члену наглядової ради.

19. Виплата винагороди здійснюється протягом десяти робочих днів з дати підписання підприємством, товариством з контрольною часткою держави та членом наглядової ради акта приймання-передачі наданих послуг. Якщо підприємство, товариство з контрольною часткою держави не підписало акт приймання-передачі наданих послуг у встановлений строк, виплата винагороди здійснюється протягом десяти робочих днів після спливу строку для підписання акта приймання-передачі наданих послуг.

20. Порядок та умови компенсації витрат члена наглядової ради встановлюються цивільно-правовим договором з членом наглядової ради з урахуванням вимог, передбачених цією Політикою винагороди членів наглядових рад та іншими нормативно-правовими актами.

21. Члену наглядової ради на підставі відповідних підтвердних документів (крім випадку, передбаченого [пунктом 23](#) цієї Політики винагороди членів наглядових рад) за рахунок підприємства, товариства з контрольною часткою держави компенсуються:

1) витрати на проїзд від місця проживання/перебування до місця проведення засідання наглядової ради та/або її комітету або іншого місця призначення з робочих питань і назад, у тому числі проїзд до/від готелю чи іншого житлового приміщення;

2) витрати, пов'язані з наймом житлового приміщення, у тому числі витрати на проживання та харчування, за умови включення їх у вартість проживання у готелі чи іншому житловому приміщенні протягом часу, необхідного для участі у засіданнях наглядової ради та/або її комітетів, або протягом поїздки з інших робочих питань;

3) витрати, пов'язані з відправленням кореспонденції, витрати на фіксований та мобільний зв'язок, програмне забезпечення та інші технічні засоби електронної комунікації, пов'язані з виконанням обов'язків члена наглядової ради;

4) витрати на програми з орієнтації та навчання для членів наглядової ради, погоджені вищим органом управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави або передбачені його (їх) рішенням, прийнятим за результатами оцінювання діяльності наглядової ради;

5) інші витрати, пов'язані з виконанням членом наглядової ради своїх обов'язків, прямо передбачені цивільно-правовим договором з членом наглядової ради.

22. Компенсація витрат члена наглядової ради здійснюється щомісяця одночасно з виплатою винагороди на підставі акта приймання-передачі наданих послуг, передбаченого **пунктом 18** цієї Політики винагороди членів наглядових рад, та за умови отримання підприємством, товариством з контрольною часткою держави документів, що підтверджують такі витрати. Інформація про витрати члена наглядової ради, які підлягають компенсації, включається до акта приймання-передачі наданих послуг.

23. Витрати, передбачені **підпунктом 4** пункту 21 цієї Політики винагороди членів наглядових рад, можуть бути оплачені підприємством, товариством з контрольною часткою держави без попередньої оплати відповідних витрат членом наглядової ради та до виплати винагороди члена наглядової ради.

24. Суми, отримані членом наглядової ради в порядку компенсації витрат, після утримання податку на доходи фізичних осіб, будь-яких інших податків і зборів, які підлягають утриманню із суми компенсації витрат члена наглядової ради, не можуть бути меншими, ніж суми фактично понесених витрат згідно з наданими членом наглядової ради документами, що підтверджують такі витрати.

25. Суми компенсації витрат, які виплачені чи підлягають виплаті члену наглядової ради, не враховуються для визначення відповідності винагороди члена наглядової ради максимальному розміру винагороди члена наглядової ради, передбаченому **підпунктом 2** пункту 9 цієї Політики винагороди членів наглядових рад.

26. Вищий орган управління підприємства, товариства з контрольною часткою держави щороку затверджує звіт про винагороду членів наглядової ради, який повинен містити інформацію про їх винагороду у звітному році та описувати особливості застосування відповідним підприємством або товариством з контрольною часткою держави цієї Політики винагороди членів наглядових рад під час визначення винагороди членів наглядової ради у звітному році.

27. Звіт про винагороду членів наглядової ради повинен містити інформацію про загальну суму винагороди всіх членів наглядової ради та розмір винагороди кожного з них окремо, інформацію про витрати, що компенсуються членам наглядової ради, а також обґрунтування для визначення розміру винагороди кожного члена наглядової ради.

28. У частині, не врегульованій цією Політикою винагороди членів наглядових рад, звіт про винагороду членів наглядової ради складається відповідно до вимог, встановлених НКЦПФР.

29. Під час перевірки фінансової звітності підприємства, товариства з контрольною часткою держави суб'єкт аудиторської діяльності повинен перевірити та подати звіт щодо дотримання відповідним підприємством або товариством з контрольною часткою держави цієї Політики винагороди членів наглядових рад та внутрішніх документів відповідного підприємства або товариства з контрольною часткою держави, які прийняті на виконання цієї Політики винагороди членів наглядових рад. Під час відбору та призначення суб'єкта аудиторської діяльності для перевірки фінансової звітності підприємство, товариство з контрольною часткою держави повинне включити завдання щодо надання такого звіту до обсягу завдань суб'єкта аудиторської діяльності.

30. Підприємство, товариство з контрольною часткою держави повинне оприлюднювати звіти про винагороду членів наглядової ради та іншу передбачену законодавством інформацію щодо винагороди, інших виплат, отриманих членами наглядової ради, на своєму веб-сайті, а також на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних. Цивільно-правовий договір з членом наглядової ради повинен передбачати згоду члена наглядової ради на оприлюднення відомостей про його винагороду в обсязі, передбаченому законодавством України, статутом та внутрішніми положеннями підприємства, товариства з контрольною часткою держави.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 29 листопада 2024 р. № 1369

ДЕРЖАВНА ДИВІДЕНДНА ПОЛІТИКА

1. Ця Державна дивідендна політика (далі - Дивідендна політика) є невід'ємною частиною **Політики державної власності** (далі - Політика власності) та визначає загальні принципи, порядок та методологічні підходи щодо питань визначення розмірів та виплати дивідендів господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі (далі - товариства з контрольною часткою держави), та частини чистого прибутку державними унітарними підприємствами (далі - підприємства) до державного бюджету з урахуванням принципу забезпечення балансу між короткостроковими фінансовими цілями держави та довгостроковими цілями суб'єкта господарювання, а також порядок розстрочення платежу із сплати товариствами з контрольною часткою держави дивідендів до державного бюджету.

Дія цієї Дивідендної політики не поширюється на управління банками, що здійснюється відповідно до **Закону України** "Про банки і банківську діяльність".

2. Ця Дивідендна політика спрямована на реалізацію державою права як акціонера (учасника) товариства з контрольною часткою держави на отримання дивідендів та прав власника щодо отримання частини чистого прибутку (доходу) підприємства за результатами їх фінансово-господарської діяльності.

ДПС здійснює моніторинг сплати дивідендів господарськими товариствами з контрольною часткою держави в розрізі суб'єктів управління корпоративними правами, що належать державі у статутному капіталі цих товариств, і щомісяця до 15 числа подає Мінфіну в розрізі областей і господарських організацій інформацію про обсяги надходження дивідендів станом на 1 число місяця, що настає за звітним періодом.

3. Реалізація та практичне застосування цієї Дивідендної політики здійснюються на підставі загальних принципів **Політики власності**, а також на основі таких принципів:

1) урахування оптимізації вартості, збереження та подальшого підвищення вартості активів підприємств, товариств з контрольною часткою держави, забезпечення економічних інтересів та виконання соціальної функції, покладеної на державу;

2) галузевих особливостей, видів господарської діяльності, встановленої на підставі **Політики власності** категоризації та отриманого прибутку підприємствами, товариствами з контрольною часткою держави під час провадження ними господарської діяльності;

3) встановлення фінансових цілей держави, зафіксованих у листі очікувань, які є досяжними, вимірювальними та кількісно визначеними стосовно кожного індивідуально визначеного підприємства, товариства з контрольною часткою держави;

4) пропозицій наглядової ради підприємства, товариства з контрольною часткою держави (у разі її утворення), виконавчого органу, у яких надаються обґрунтування щодо можливості та планів суб'єкта господарювання щодо виконання зобов'язань із сплати дивідендів (відрахування частини чистого прибутку) на користь держави;

5) підтримки належного балансу між дивідендами (частиною чистого прибутку), що сплачуються (відраховується) на користь держави, та реінвестиціями підприємств, товариств з контрольною часткою держави;

6) встановленої мети покращення конкурентоспроможності підприємства, товариства з контрольною часткою держави на ключових ринках з присутністю держави, що стосується, зокрема, результатів господарської діяльності тих суб'єктів господарювання, які виконують комерційні або соціальні цілі (у тому числі зобов'язання з надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес), тих, які залежать від державного фінансування, та тих, які пропонуються до приватизації, реорганізації або ліквідації в період дії правового режиму воєнного стану або після його припинення чи скасування;

7) регулярного перегляду цієї Дивідендної політики, що має враховувати встановлену методику попередніх дивідендних політик та реалізуватися в межах встановлених періодів перегляду **Політики власності**;

8) урахування особливостей функціонування державного сектору економіки в період дії правового режиму воєнного стану та після його припинення чи скасування.

4. Наглядова рада підприємства, товариства з контрольною часткою держави (у разі її утворення), виконавчий орган формують пропозиції щодо визначення розміру дивідендів (частини чистого прибутку) підприємства, товариства з контрольною часткою держави, що сплачуються (відраховується) до державного бюджету, з урахуванням положень **абзацу третього** пункту 6 цієї Дивідендної політики та очікуваної і поточної прибутковості підприємства, товариства з контрольною часткою держави та рівня узгоджених майбутніх капітальних витрат.

5. Визначення обсягів виплат дивідендів товариства з контрольною часткою держави (частини чистого прибутку підприємства) на користь держави здійснюється на основі обґрунтованого аналізу фінансового стану такого суб'єкта господарювання, що визначається за такими критеріями:

1) безперервність діяльності. Пріоритетом суб'єкта господарювання є захист суспільних інтересів (ефективна реалізація стратегічних завдань держави, таких як обороноздатність, безпека постачань, підтримка інфраструктури, надання базових соціальних послуг, забезпечення публічного інтересу, виконання спеціальних економічних, соціальних чи інших спеціальних функцій в державі);

2) кредитоспроможність. Для підтримки можливості фінансування власних інвестицій суб'єкт господарювання повинен мати відповідну кредитоспроможність у конкурентному середовищі та забезпечувати довготривале зростання вартості активу;

3) інвестиційна спроможність. Фінансовий стан суб'єкта господарювання повинен забезпечувати потенційну спроможність для розвитку його господарської діяльності в довгостроковій перспективі на підставі прогнозованого прибутку.

6. Рівень очікуваних дивідендів (частини чистого прибутку) може визначатися на базі прибутку за поточний період, що відповідатиме розподілу певної частки від такого прибутку.

Під час щорічного погодження відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2024 р. № 984 “Про затвердження Порядку щорічного погодження пропозицій щодо окремих фінансових показників, а також обсягів виплат на користь держави, бюджетного фінансування та квазіфіскальних операцій, які включатимуться до листа очікувань власника, а також до фінансових планів, стратегічних планів розвитку та інвестиційних планів на середньострокову перспективу суб’єктів господарювання державного сектору економіки” (Офіційний вісник України, 2024 р., № 82, ст. 4838) обсягів виплат на користь держави (дивідендів або частини чистого прибутку) Мінфін може пропонувати встановити такі обсяги виплат згідно з вищим нормативом відрахування, ніж це визначено абзацом третім цього пункту, з урахуванням необхідності дотримання балансу між обсягами виплат на користь держави та розвитком суб’єкта господарювання, а також принципів і критеріїв, визначених **пунктами 3 і 5** цієї Дивідендної політики.

Вищий орган управління підприємства, товариства приймає рішення про виплату дивідендів (відрахування частини чистого прибутку) у розмірі не менше 75 відсотків чистого прибутку підприємства (товариства з контрольною часткою держави) за відповідний звітний період.

Спеціальними законами або рішеннями Кабінету Міністрів України може бути визначений інший розмір виплати дивідендів товариством з контрольною часткою держави (частини чистого прибутку підприємства) на користь держави, але не менше 30 відсотків.

7. Прибуток, отриманий дочірніми підприємствами, повинен враховуватися під час узгодження передбачуваного обсягу дивідендів (частини чистого прибутку) для підприємства, товариства з контрольною часткою держави.

8. Виплата дивідендів товариством з контрольною часткою держави здійснюється щороку з чистого прибутку за звітний рік та/або нерозподіленого прибутку, та/або резервного капіталу.

Відрахування частини чистого прибутку (доходу) підприємством здійснюється за відповідний звітний період (квартал, півріччя, три квартали, рік).

9. Рішення про розстрочення платежів із сплати товариством з контрольною часткою держави дивідендів до державного бюджету приймається Кабінетом Міністрів України за поданням Мінекономіки з урахуванням галузевих особливостей діяльності товариства з контрольною часткою держави. Розстрочення такого платежу може надаватися на частину суми дивідендів, що перевищує 30 відсотків частини чистого прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів.

10. Рішення, зазначене у **пункті 9** цієї Дивідендної політики, готує Мінекономіки разом із висновком Мінфіну на підставі пропозицій, наданих суб’єктом управління, які повинні включати:

1) фінансово-економічні розрахунки, обґрунтування та графік такої сплати;

2) інформацію про хід реалізації визначеного відповідно до системи управління державними інвестиціями державного інвестиційного проекту (спосіб та обсяг залучення товариства з контрольною часткою держави до проекту, його строки та вартість, потреба в інвестиціях, що використовуються та залишаються до використання щороку), річну (проміжну) фінансову звітність підприємства, товариства з контрольною часткою держави разом із звітами суб'єкта аудиторської діяльності щодо дотримання Політики винагороди керівників державних унітарних підприємств та голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, і Політики винагороди членів наглядових рад державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, та аудиторським звітом;

3) інформацію щодо суми заборгованостей держави або органів місцевого самоврядування щодо покриття витрат на зобов'язання щодо надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес, відповідним товариством з контрольною часткою держави за умови визначеного та коректного обліку таких послуг (за наявності).

11. Пропозиції, зазначені у пункті 10 цієї Дивідендної політики, подаються:

1) до 15 квітня року, що настає за звітним, суб'єктом управління товариства з контрольною часткою держави, визначеним в абзаці четвертому частини п'ятої статті 11 Закону України “Про управління об'єктами державної власності”;

2) до 1 травня року, що настає за звітним, суб'єктом управління товариства з контрольною часткою держави, визначеним в абзаці п'ятому частини п'ятої статті 11 Закону України “Про управління об'єктами державної власності”.

12. На підставі окремого рішення Кабінету Міністрів України підприємства, товариства з контрольною часткою держави сплачують дивіденди (відрахування частини чистого прибутку) за поточний рік авансом у сумі, яка не перевищує або дорівнює сумі дивідендів (частини чистого прибутку) за попередній рік, у строки, встановлені у такому рішенні.

13. У період дії правового режиму воєнного стану Кабінет Міністрів України за поданням відповідного суб'єкта управління може прийняти рішення про залишення в розпорядженні підприємства, товариства з контрольною часткою держави частину чистого прибутку, яка перевищує 30 відсотків чистого прибутку, для відновлення майна, знищеного або пошкодженого внаслідок збройної агресії, за умови, що відповідне підприємство, товариство є оператором об'єкта критичної інфраструктури або суб'єктом оборонно-промислового комплексу, або належить до сфери управління Міноборони.

Подання суб'єкта управління має містити детальне обґрунтування потреби та розрахунок ефекту впливу від спрямування частини прибутку за рахунок дивідендів (відрахувань частини чистого прибутку) на виконання підприємством, товариством з контрольною часткою держави завдань, пов'язаних з виконанням оборонних замовлень, забезпеченням потреб сил оборони або функціонуванням об'єктів критичної інфраструктури. Витрати на відновлення майна відповідного підприємства, товариства, що фінансуються за рахунок цих коштів, мають бути окремо передбачені у фінансовому та інвестиційному планах.

Реалізація державою цієї Дивідендної політики щодо товариств з контрольною часткою держави, які мають інших акціонерів (учасників), крім держави, повинна повною мірою відповідати принципу справедливості та рівного ставлення до всіх акціонерів (учасників), визначеного **підпунктом 5** пункту 48 Політики власності.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 29 листопада 2024 р. № 1369

ПЕРЕЛІК
постанов Кабінету Міністрів України, що втратили
чинність

1. [Постанова Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 р. № 702](#) “Про затвердження Порядку формування та реалізації дивідендної політики держави” (Офіційний вісник України, 2007 р., № 37, ст. 1456).
2. [Пункт 1](#) змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 р. № 702 та від 16 лютого 2011 р. № 106, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 22 травня 2013 р. № 416 (Офіційний вісник України, 2013 р., № 45, ст. 1608).
3. [Пункт 65](#) змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 6 листопада 2019 р. № 916 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 90, ст. 3000).
4. [Пункт 15](#) змін, що вносяться до актів Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2021 р. № 875 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 68, ст. 4269).

Деякі питання Політики державної власності
Постанова Кабінету Міністрів України; Перелік від
29.11.2024 № 1369
Прийняття від **29.11.2024**
Постійна адреса:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/1369-2024-%D0%BF>

Законодавство України
станом на 23.01.2025
чинний

1369-2024-p

Публікації документа

- Урядовий кур'єр від 05.12.2024 — № 246
- Офіційний вісник України від 03.01.2025 — 2025 р., № 1, стаття 39, код акта 129041/2024